



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

**e-ΕΦΚΑ**

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΕΘΝΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ  
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ  
Δ/ΝΣΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ &  
ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ  
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ  
ΔΙΑΔΟΧΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ  
Ταχ. Δ/νση: Πατησίων 12, 10677 Αθήνα  
Πληροφορίες: Μ. Πολυχρονοπούλου  
Αριθ. Τηλεφώνου: 210 3891074  
FAX: 2103891230  
e-mail: [tm.nom.syntda@efka.gov.gr](mailto:tm.nom.syntda@efka.gov.gr)

ΑΝΑΡΤΗΣΗ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αθήνα, 16 . 11 . 2020

**ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ**

**ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΑΡ.: 50**

Αριθ. Πρωτ.  
Σ23/7

**ΠΡΟΣ:**

**Τους αποδέκτες του Πίνακα Α'**

**ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:**

**1. Η.ΔΙ.Κ.Α Α.Ε**

Δ/νση Λειτουργίας & Υποστήριξης  
Εφαρμογών

Υποδιεύθυνση Υποστήριξης Πελατών  
Λυκούργου 10 11745 Αθήνα

**2. Ομάδα Έργου Συντάξεων e-ΕΦΚΑ**  
Πατησίων 12  
10677 Αθήνα

**ΘΕΜΑ: « Εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 19 του ν.4387/2016, όπως αντικαταστάθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 26 του Ν.4670/2020 περί διαδοχικής ασφάλισης »**

Σας γνωρίζουμε ότι στο ΦΕΚ τ.Α' 43/28.02.2020 δημοσιεύτηκε ο Ν.4670/2020 «*Ασφαλιστική Μεταρρύθμιση και Ψηφιακός Μετασχηματισμός Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ)*». Με τις διατάξεις του άρθρου 26 «*Διατάξεις περί διαδοχικής ασφάλισης*» το οποίο σας κοινοποιούμε, αντικαθίστανται οι διατάξεις του άρθρου 19 του Ν.4387/2016, και ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στην αντιμετώπιση των συνταξιοδοτικών περιπτώσεων ασφαλισμένων με διαδοχικό χρόνο ασφάλισης στους ενταχθέντες φορείς στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης και στο πρώην ΕΤΕΑΕΠ. Επίσης σας κοινοποιούμε το με αρ. πρωτ. Φ/1500/οικ.13016/562/12-11-2020 έγγραφο του ΥΠΕΚΥΠ (ΑΔΑ:ΨΣΔΒ46ΜΤΛΚ-ΙΛΩ) με το οποίο παρέχονται διευκρινήσεις για την αντιμετώπιση των συνταξιοδοτικών περιπτώσεων ασφαλισμένων με διαδοχικό χρόνο ασφάλισης.

Σημειώνεται ότι η παρούσα Εγκύκλιος επικεντρώνεται στις αλλαγές που έχουν επέλθει με τις κοινοποιούμενες διατάξεις. Ειδικότερα:

## **I. Αξιοποίηση του διαδοχικού χρόνου ασφάλισης** **(παρ. 3 άρθρο 19 Ν. 4387/2016)**

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του Ν.4387/2016 όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του με τις διατάξεις του άρθρου 22 του Ν.4670/2020 «εννοιολογικοί προσδιορισμοί» διαδοχική ασφάλιση είναι η ασφάλιση που έχει πραγματοποιηθεί έως την 31/12/2016 σε διαδοχικά χρονικά διαστήματα και σε διαφορετικούς φορείς, τομείς ή λογαριασμούς που εντάχθηκαν στον e-ΕΦΚΑ.

Η χρήση των διατάξεων της διαδοχικής ασφάλισης πραγματοποιείται όταν ο ασφαλισμένος χρειάζεται χρόνο ασφάλισης δύο ή περισσότερων ενταχθέντων φορέων στους αντίστοιχους κλάδους του e-ΕΦΚΑ για να θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα.

Η εφαρμογή των διατάξεων της διαδοχικής ασφάλισης **δεν είναι υποχρεωτική** για τους χρόνους που έχουν πραγματοποιηθεί έως 31/12/2016.

Με την παρ. 3 εξακολουθεί να παρέχεται η δυνατότητα στον ασφαλισμένο να επιλέξει το **συνυπολογισμό ή μη του χρόνου διαδοχικής ασφάλισης** που έχει διανύσει σε κάποιον από τους ενταχθέντες στον e-ΕΦΚΑ φορείς, υπό την προϋπόθεση ότι μετά την 1/1/2017 δεν ασφαρίζεται στον e-ΕΦΚΑ για δραστηριότητα που υπάγεται στην ασφάλιση του αντίστοιχου πρώην φορέα του οποίου δεν επιθυμεί την προσμέτρηση του χρόνου του, και δεν είναι δυνατή η προσμέτρηση μόνο μέρους του χρόνου που διανύθηκε στην ασφάλιση του κάθε ενταχθέντα φορέα.

Ως εκ τούτου, κατά τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος και τον υπολογισμό του ποσού της εθνικής και ανταποδοτικής σύνταξης λαμβάνεται υπόψη υποχρεωτικά:

- ο χρόνος ασφάλισης που έχει διανυθεί στον e-ΕΦΚΑ από 1.1. 2017 και μετά.
- ο χρόνος ασφάλισης του πρώην φορέα με τη δραστηριότητα του οποίου συνεχίζεται η ασφάλιση στον e-ΕΦΚΑ.

Λαμβανομένου υπόψη ότι οι χρόνοι ασφάλισης των ενταχθέντων στον e-ΕΦΚΑ φορέων αποτελούν χρόνο ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ η έννοια της διάταξης περί δυνατότητας επιλογής συνυπολογισμού του διαδοχικού χρόνου ασφάλισης στο πλαίσιο του ενιαίου φορέα, έγκειται στο γεγονός της εύρεσης των συνταξιοδοτικών προϋποθέσεων με τις οποίες θεμελιώνεται συνταξιοδοτικό δικαίωμα και του υπολογισμού του ποσού της εθνικής και της ανταποδοτικής σύνταξης.

Άρα η επιλογή της εφαρμογής των διατάξεων της διαδοχικής ασφάλισης είναι προς συμφέρον του ασφαλισμένου, διότι μέσω αυτής παρέχεται μεγαλύτερη προστασία από την απώλεια του συνταξιοδοτικού δικαιώματος και συμφερότερο-μεγαλύτερο ποσό σύνταξης σε σχέση με το ποσό του αυτοτελούς δικαιώματος, αφού κατά τον υπολογισμό της σύνταξης, θα ληφθεί υπόψη όλος ο χρόνος της διαδοχικής ασφάλισης.

Εάν κατά την εξέταση συνταξιοδοτικών αιτημάτων με τις διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης και πριν την έκδοση οριστικής απόφασης, διαπιστωθεί ότι υπάρχει χρόνος ασφάλισης άλλου πρώην φορέα που δεν έχει ζητηθεί ο συνυπολογισμός του κατά την υποβολή της αίτησης, ή έχει δηλωθεί ότι δεν επιθυμείται ο συνυπολογισμός του, οι υπηρεσίες συντάξεων θα ενημερώνουν για τη δυνατότητα συνυπολογισμού και αξιοποίησης του χρόνου αυτού με έναρξη των οικονομικών αποτελεσμάτων από τη ημερομηνία έναρξης της συνταξιοδότησης με κατάθεση σχετικής Υπεύθυνης Δήλωσης.

Επισημαίνεται ότι η προσμέτρηση χρόνου διαδοχικής ασφάλισης σε μεταγενέστερο της συνταξιοδότησης χρονικό σημείο δεν είναι δυνατή, καθώς η δήλωση περί συνυπολογισμού ή μη του χρόνου διαδοχικής ασφάλισης είναι δεσμευτική για τον ασφαλισμένο.

Οι οδηγίες της εγκυκλίου 13/2019, που αφορούσαν, τη δυνατότητα συνταξιοδότησης όταν υπάρχει ένα θεμελιωμένο δικαίωμα χωρίς την εξέταση των προϋποθέσεων της διαδοχικής ασφάλισης στον τελευταίο ενταχθέντα φορέα, καθώς και η προσαύξηση της σύνταξης για κάθε χρόνο ασφάλισης παράλληλο ή μη που δεν λήφθηκε υπόψη για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος, **ανακλήθηκαν με την εγκύκλιο Φ.1500/19412/716/16.09.2020** του ΥΠΕΚΥΠ την οποία κοινοποιήσαμε με την εγκύκλιο 45/2020 της Διεύθυνσής μας.

Οι ασφαλισμένοι που έχουν ένα θεμελιωμένο δικαίωμα, αλλά επιθυμούν να συνυπολογίσουν και το διαδοχικό χρόνο ασφάλισης δεύτερου ενταχθέντα φορέα **υποχρεούνται να κάνουν χρήση των διατάξεων της διαδοχικής ασφάλισης** και δεν είναι δυνατός ο συνυπολογισμός του διαδοχικού χρόνου ασφάλισης χωρίς χρήση των διατάξεων της διαδοχικής ασφάλισης.

## **II. Παράλληλος χρόνος ασφάλισης** (παρ. 4 άρθρο 19 Ν.4387/2016 και παρ. 1-4 άρθρο 36Α Ν.4387/2016)

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του Ν.4387/2016 όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του με τις διατάξεις του άρθρου 22 του Ν.4670/2020 «εννοιολογικοί προσδιορισμοί» **παράλληλη ασφάλιση** είναι η ασφάλιση που έχει **πραγματοποιηθεί έως 31.12.2016 σε δύο ή περισσότερους φορείς** λόγω παροχής μισθωτής εργασίας ή λόγω άσκησης εκ παραλλήλου μισθωτής και αυτοτελούς ή ελεύθερου επαγγέλματος ή αγροτικής απασχόλησης σε διαφορετικούς φορείς, τομείς ή λογαριασμούς **που εντάχθηκαν στον e-ΕΦΚΑ** έως την έναρξη λειτουργίας του, για την οποία έχουν καταβληθεί οι αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές σε κάθε ένα ενταχθέντα φορέα. Τα χρονικά αυτά διαστήματα θεωρούνται διακριτοί, αυτοτελείς χρόνοι κύριας ασφάλισης.

Με τις διατάξεις της *παρ. 4 του κοινοποιούμενου άρθρου*, στις περιπτώσεις που έχει διανυθεί παράλληλος χρόνος ασφάλισης σε περισσότερους του ενός ενταχθέντες στον e-ΕΦΚΑ φορείς έως 31.12.2016, ο ασφαλισμένος δύναται να επιλέξει, για το παράλληλο αυτό διάστημα, το χρόνο ασφάλισης που επιθυμεί να συνυπολογίσει σύμφωνα με τις διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης.

Η δυνατότητα επιλογής από τον διαδοχικά ασφαλισμένο του παράλληλου χρόνου που θα χρησιμοποιήσει για την θεμελίωση του συνταξιοδοτικού του δικαιώματος συνεπάγεται και τον καθορισμό του χρόνου ασφάλισης ο οποίος θα χρησιμοποιηθεί για τον υπολογισμό του ποσού της εθνικής και της ανταποδοτικής του σύνταξης.

Ο παράλληλος χρόνος που δεν επιλέγεται για τη θεμελίωση, λαμβάνεται υπόψη για την προσαύξηση του ποσού της σύνταξης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 36Α του Ν.4387/2016 το οποίο προστέθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 32 του Ν.4670/2020.

Η προσαύξηση του παράλληλου χρόνου ασφάλισης έως 31.12.2016 που δεν θα ληφθεί υπόψη για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος, υπολογίζεται με ετήσιο ποσοστό αναπλήρωσης 0,075% για καθεμία ποσοστιαία μονάδα (1%) επιπλέον εισφοράς κάθε έτους που έχει καταβληθεί η επιπλέον εισφορά. Ο συντάξιμος μισθός σε αυτή την περίπτωση προκύπτει λαμβάνοντας υπόψη τη βάση υπολογισμού της επί πλέον εισφοράς.

Η αξιοποίηση του παράλληλου χρόνου ασφάλισης θα πραγματοποιείται κατά την εξέταση συνταξιοδοτικών αιτημάτων:

- με τις διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης ή
- με βάση το αυτοτελές δικαίωμα, με την προϋπόθεση ότι ζητείται η αξιοποίηση του παράλληλου χρόνου ασφάλισης του άλλου πρώην φορέα (είτε για προσαύξηση είτε για υπολογισμό 2ης ανταποδοτικής σύνταξης) διότι σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην Φ1500/19412/716/16.9.2020 εγκύκλιο της Γενικής Διεύθυνσης Κοινωνικής Ασφάλισης του ΥΠΕΚΥΠ τηρείται απαρέγκλιτα η γενική αρχή ότι δεν επιτρέπεται διάσπαση του χρόνου ασφάλισης των ενταχθέντων φορέων στον e-ΕΦΚΑ σε όλες τις περιπτώσεις, είτε κατά τη συνταξιοδότηση με τις διατάξεις της διαδοχικής, είτε με αυτοτελές δικαίωμα και προσαύξηση του παράλληλου χρόνου. Στις περιπτώσεις αυτές, ο ασφαλισμένος θα πρέπει να γνωρίζει ότι **είτε θα λάβει όλο το χρόνο ασφάλισης του δεύτερου φορέα, είτε δεν θα τον λάβει καθόλου**, υπό την προϋπόθεση βέβαια ότι δεν έχει διανυθεί χρόνος ασφάλισης του φορέα αυτού μετά την 01.01.2017.

Οι Υπηρεσίες Απονομής Συντάξεων του e-ΕΦΚΑ θα εξετάζουν τον **συμπερότερο τρόπο αξιοποίησης του παράλληλου χρόνου ασφάλισης** στις περιπτώσεις που έχει γίνει μη συμφέρουσα επιλογή από τον ασφαλισμένο για **το παράλληλο χρόνο ασφάλισης**.

Η προσαύξηση της σύνταξης για τη παράλληλη ασφάλιση εφαρμόζεται για όλες τις αιτήσεις συνταξιοδότησης που έχουν υποβληθεί από τις 13.05.2016 και μετά, καθώς και σε αιτήσεις συνταξιοδότησης βάσει των οποίων η καταβολή της σύνταξης αρχίζει μετά την έναρξη ισχύος του Ν. 4387/2016, σύμφωνα με τις διατάξεις που ίσχυαν πριν από την έναρξη ισχύος του νόμου.

### **III. Παράλληλη Απασχόληση** (παρ. 1-4 άρθρο 36Α Ν. 4387/2016)

Ως γνωστόν, μετά τη σύσταση και λειτουργία του e-ΕΦΚΑ από 1.1.2017 και μετά, δεν υφίσταται πλέον παράλληλη ασφάλιση, αφού υπάρχει μόνο ένας Φορέας Κύριας Ασφάλισης, αλλά μόνο **παράλληλη απασχόληση** για τα χρονικά διαστήματα για τα οποία έχουν καταβληθεί περισσότερες της μιας ασφαλιστικές εισφορές στον e-ΕΦΚΑ. Τα διαστήματα αυτά θεωρούνται ως **ένας ενιαίος χρόνος ασφάλισης για κύρια σύνταξη**.

Τα ανωτέρω προκύπτουν συνδυαστικά από τις διατάξεις των άρθρων 36Α παρ. 1-4 και 2 του Ν.4387/2016, όπως ισχύουν, σύμφωνα με τις οποίες **μετά την 1.1.2017 υφίσταται μόνο η έννοια της παράλληλης απασχόλησης, κατά τη διάρκεια της οποίας καταβάλλονται στον e-ΕΦΚΑ περισσότερες της μιας ασφαλιστικές εισφορές (πολλαπλή καταβολή εισφορών) για την εκ παραλλήλου άσκηση:** α) μισθωτής εργασίας σε περισσότερους του ενός εργοδότες ή β) μισθωτής εργασίας και αυτοτελούς ή ελεύθερου επαγγέλματος ή αγροτικής απασχόλησης και γ) αυτοτελούς και ελεύθερου επαγγέλματος ή αγροτικού επαγγέλματος.

Κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης απονομής κύριας σύνταξης, το χρονικό διάστημα που έχει διανυθεί μετά την 1.1.2017 στον e-ΕΦΚΑ και για το οποίο έχουν καταβληθεί ασφαλιστικές εισφορές παράλληλης απασχόλησης προσμετράται κατ' επιλογή του ασφαλισμένου στον ασφαλιστικό χρόνο ενός από τους εντασσόμενους στον e-ΕΦΚΑ πρώην φορείς, στον οποίο έχουν καταβληθεί ασφαλιστικές εισφορές για την θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος.

Για τους ασφαλισμένους που υπάγονταν **υποχρεωτικά** στην ασφάλιση **δύο πρώην φορέων κύριας ασφάλισης ή το Δημόσιο για την ίδια απασχόληση διακρίνουμε τα εξής:**

➤ Εφόσον από 01.01.2017 ο παλιός ασφαλισμένος (προ του 1993) επιλέξει προαιρετικά με αίτησή του να συνεχίσει την ασφάλισή του σε δύο πρώην φορείς και να καταβάλει διπλές εισφορές, ο ασφαλισμένος δημιουργεί χρόνο ασφάλισης και στους δύο πρώην φορείς και κατά τη συνταξιοδότησή του επιλέγει, σε πιο πρώην φορέα θα ληφθεί υπόψη ο χρόνος αυτός.

➤ Οι ασφαλισμένοι, οι οποίοι δεν επέλεξαν από 01.01.2017 την προαιρετική συνέχιση της διπλής ασφάλισης και για τους οποίους έχει διακοπεί η διπλή καταβολή ασφαλιστικών εισφορών

από 01.01.2017 και εφεξής, δημιουργούν χρόνο ασφάλισης σε έναν μόνο πρώην φορέα, ήτοι στο πρώην φορέα που καταβάλουν τη μοναδική εισφορά.

#### **IV. Χρόνος Ασφάλισης (άρθρο 34 Ν.4670/2020)**

**Ολόκληρος ο χρόνος της διαδοχικής ασφάλισης υπολογίζεται από τον αρμόδιο για την απονομή της σύνταξης ενταχθέντα φορέα ως χρόνος που διανύθηκε στην ασφάλισή του, τόσο για θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος, όσο και για τον καθορισμό του ποσού της σύνταξης και δεν είναι δυνατή η προσμέτρηση μόνο μέρους του χρόνου που διανύθηκε στην ασφάλιση του κάθε ενταχθέντα φορέα.**

Οι διατάξεις του άρθρου 34 του Ν.4670/2020 αντικατέστησαν τις διατάξεις του άρθρου 30 του Ν.4387/2016 και **ορίζουν το χρόνο ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ.**

Από 1/1/2017, ο χρόνος που διανύεται στον Ε.Φ.Κ.Α. λογίζεται ως χρόνος που έχει διανυθεί στον ενταχθέντα φορέα που ο ασφαλισμένος, βάσει της απασχόλησής του, είχε υποχρέωση υπαγωγής πριν την ένταξη αυτού στον Ε.Φ.Κ.Α..

**Ο χρόνος ασφάλισης που έχει διανυθεί στον e-ΕΦΚΑ από 1.1.2017 και μετά, καθώς και ο χρόνος ασφάλισης πρώην φορέα με τη δραστηριότητα του οποίου συνεχίζεται η ασφάλιση στον e-ΕΦΚΑ λαμβάνονται υποχρεωτικά** κατά τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος και τον υπολογισμό του ποσού της εθνικής και ανταποδοτικής σύνταξης.

**Χρόνος ασφάλισης που λαμβάνεται υπόψη για την πλήρωση των προϋποθέσεων αρμοδιότητας για την κρίση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος με τις διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης είναι ο χρόνος υποχρεωτικής ή προαιρετικής ασφάλισης, καθώς και ο χρόνος αναγνώρισης στρατιωτικής υπηρεσίας ο οποίος λαμβάνεται υπόψη μόνο για την συμπλήρωση των 1.000 ημερών ασφάλισης καθώς και των 600 ημερών ασφάλισης.**

Με την 408/95 γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ (που κοινοποιήθηκε στις υπηρεσίες του τ.ΙΚΑ-ΕΤΑΜ με την Εγκύκλιο 67/1996), οι χρόνοι επιδότησης λόγω ανεργίας ή ασθένειας ή συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας, υπολογίζονται μεν για την θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος (σε όσους εντασσόμενους φορείς ίσχυαν) αλλά όχι για την συμπλήρωση των προϋποθέσεων αρμοδιότητας για την κρίση συνταξιοδοτικού δικαιώματος με τις διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης και συνεπώς, και οι ανωτέρω πλασματικοί χρόνοι δεν λαμβάνονται

υπόψη για την συμπλήρωση των προϋποθέσεων αρμοδιότητας για την κρίση συνταξιοδοτικού δικαιώματος με τις διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης.

**V. Διαδικασία εύρεσης συνταξιοδοτικών προϋποθέσεων με τις οποίες  
θεμελιώνεται συνταξιοδοτικό δικαίωμα στον e-ΕΦΚΑ.  
Αρμοδιότητα  
(παρ. 1 άρθρο 19 Ν.4387/2016)**

Με τις κοινοποιούμενες διατάξεις:

- απλουστεύεται η διαδικασία εύρεσης του αρμόδιου πρώην φορέα με τις διατάξεις του οποίου απονέμεται η συνταξιοδοτική παροχή όταν το αίτημα κρίνεται με τις διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης.
- Μειώνονται οι προϋποθέσεις καθορισμού του "αρμόδιου φορέα".
- Καταργούνται τα δύο στάδια εξέτασης-κρίσης από τον "τελευταίο φορέα".
- Εισάγεται η δυνατότητα συνταξιοδότησης από το τελευταίο πρώην φορέα χωρίς να εξετάζονται οι προϋποθέσεις αρμοδιότητας στις περιπτώσεις θεμελίωσης δικαιώματος λόγω γήρατος με 15 έτη ασφάλισης και συμπλήρωσης του 67<sup>ου</sup> έτους της ηλικίας.

Αναλυτικά διακρίνουμε τα εξής :

**Η αίτηση συνταξιοδότησης** που υποβάλλεται βάσει των διατάξεων της διαδοχικής ασφάλισης **εξετάζεται από την αρμόδια υπηρεσία του φορέα ή τομέα ή κλάδου ή λογαριασμού, στην οποία ασφαλισμένοι υπάγονταν, λόγω ιδιότητας ή απασχόλησης, κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης, σύμφωνα με τη νομοθεσία του τελευταίου αυτού φορέα.**

Η διαδικασία εύρεσης των συνταξιοδοτικών προϋποθέσεων με τις οποίες θεμελιώνεται συνταξιοδοτικό δικαίωμα καθορίζεται ως ακολούθως:

**1. Κρίση με τις διατάξεις της νομοθεσίας του τελευταίου ενταχθέντα φορέα**

Το αίτημα ασφαλισμένου ή μελών της οικογένειάς του, που ζητούν την εφαρμογή των διατάξεων της διαδοχικής ασφάλισης **κρίνεται αρχικά με τις διατάξεις της νομοθεσίας του τελευταίου ενταχθέντα στον e-ΕΦΚΑ φορέα.**

Για να χορηγήσει σύνταξη ο e-ΕΦΚΑ πρέπει **στην ασφάλιση του τελευταίου ενταχθέντα φορέα να πραγματοποιηθήκαν:**

- **για κρίση του δικαιώματος σύνταξης λόγω γήρατος χίλιες (1.000) ημέρες ασφάλισης συνολικά από τις οποίες τριακόσιες (300) ημέρες την τελευταία πενταετία πριν την υποβολή αίτησης συνταξιοδότησης ή πριν τη διακοπή της ασφάλισης.**

- για κρίση του δικαιώματος σύνταξης λόγω αναπηρίας ή θανάτου, να πραγματοποιήθηκαν εξακόσιες (600) ημέρες ασφάλισης οποτεδήποτε πριν τη διακοπή της δραστηριότητας ή απασχόλησης ή την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης ή την επέλευση του ασφαλιστικού κινδύνου για τις συντάξεις λόγω αναπηρίας ή θανάτου, και

να πληρούνται οι διατάξεις της νομοθεσίας του τελευταίου ενταχθέντα φορέα με ολόκληρο το χρόνο της διαδοχικής ασφάλισης.

## 2. Κρίση με τις διατάξεις της νομοθεσίας του προηγούμενου ενταχθέντα φορέα

Σε περίπτωση που ο ασφαλισμένος δεν πραγματοποιήσει τον αριθμό ημερών εργασίας που αναφέρεται παραπάνω ή τις έχει πραγματοποιήσει αλλά, δεν πληροί τις προϋποθέσεις που απαιτεί η νομοθεσία του τελευταίου ενταχθέντα φορέα, τότε κρίνεται το αίτημά του ή των μελών της οικογένειάς του από τον ενταχθέντα φορέα στην ασφάλιση του οποίου πραγματοποίησε τον περισσότερο χρόνο ασφάλισης, εκτός από τον τελευταίο.

Απαραίτητη προϋπόθεση για να κριθεί η αίτηση από τον ενταχθέντα φορέα με τις περισσότερες ημέρες εργασίας ή έτη ασφάλισης μετά την κρίση από τον τελευταίο ενταχθέντα φορέα, είναι :

- Ο ασφαλισμένος που ζητά να συνταξιοδοτηθεί λόγω γήρατος να έχει συμπληρώσει ένα από τα όρια ηλικίας που προβλέπει η νομοθεσία του τελευταίου ενταχθέντα φορέα. Για τους αυτοτελώς απασχολούμενους, ή ελεύθερους επαγγελματίες όριο ηλικίας διαβίβασης έχει οριστεί το 60<sup>ο</sup> έτος της ηλικίας και για τους ασφαλισμένους του τ.ΟΓΑ το 67<sup>ο</sup> (σχετ.: Γενικό Έγγραφο Σ22/5/15-4-2019).
- Ο ασφαλισμένος που ζητά να συνταξιοδοτηθεί λόγω αναπηρίας να έχει κριθεί ανάπηρος με το ποσοστό αναπηρίας που προβλέπεται από τη νομοθεσία του τελευταίου ενταχθέντα φορέα .
- Για τη συνταξιοδότηση λόγω θανάτου των μελών της οικογένειας του ασφαλισμένου δεν απαιτείται καμία προϋπόθεση.

Για να δικαιωθεί ο ασφαλισμένος ή τα μέλη της οικογένειάς του από τον e-ΕΦΚΑ με τις διατάξεις της νομοθεσίας του ενταχθέντα φορέα στην ασφάλιση του οποίου πραγματοποίησε τον περισσότερο χρόνο (στον οποίο δεν συμπεριλαμβάνεται ο τελευταίος), πρέπει να πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπουν οι διατάξεις της νομοθεσίας του με ολόκληρο το χρόνο της διαδοχικής ασφάλισης.



### **3. Κρίση με τις διατάξεις της νομοθεσίας των προηγούμενων ενταχθέντων φορέων κατά φθίνουσα σειρά αριθμού ημερών εργασίας**

Αν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις της νομοθεσίας του ενταχθέντα φορέα στην ασφάλιση του οποίου πραγματοποιήθηκαν οι περισσότερες ημέρες εργασίας ή έτη ασφάλισης, τότε η αίτηση κρίνεται από τους άλλους ενταχθέντες φορείς που ασφαλίστηκαν κατά φθίνουσα σειρά αριθμού ημερών εργασίας εκτός από τον τελευταίο. Εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπουν οι διατάξεις της νομοθεσίας τους με ολόκληρο το χρόνο της διαδοχικής ασφάλισης, τότε χορηγείται η αιτούμενη σύνταξη από τον e-ΕΦΚΑ.

Σε περίπτωση που δεν συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης που προβλέπει η νομοθεσία κάποιου από τους ενταχθέντες, πλην του τελευταίου, στον e-ΕΦΚΑ. φορέα ή τομέα ή κλάδου ή λογαριασμού, στους οποίους ασφαλίστηκαν, τότε η αίτηση συνταξιοδότησης απορρίπτεται.

### **4. Θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος με 15 έτη ασφάλισης στο 67<sup>ο</sup> έτος ηλικίας.**

*(παρ. 5 άρθρο 19 Ν. 4387/2020)*

Τα πρόσωπα που θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα λόγω γήρατος με 15 τουλάχιστον έτη ασφάλισης στο 67<sup>ο</sup> έτος της ηλικίας, με συνοπολογισμό διαδοχικού χρόνου ασφάλισης, δικαιούνται σύνταξης από την Υπηρεσία του Ε.Φ.Κ.Α του τελευταίου φορέα ή τομέα ή κλάδου ή λογαριασμού στον οποίο υπαγόταν ο ασφαλισμένος, χωρίς να εξετάζεται η πλήρωση των ειδικότερων προϋποθέσεων της παρ. 1 του άρθρου 26 (ήτοι των 1000 ημερών ασφάλισης συνολικά από τις οποίες 300 την τελευταία πενταετία πριν την διακοπή της ασφάλισης ή την υποβολή του αιτήματος συνταξιοδότησης).

Με τον τρόπο αυτό παρέχεται η δυνατότητα συνταξιοδότησης σε πρόσωπα τα οποία με το προϊσχύον νομοθετικό πλαίσιο, παρότι είχαν συνολικά 15 έτη ασφάλισης δεν μπορούσαν να συνταξιοδοτηθούν με την εφαρμογή των διατάξεων της διαδοχικής ασφάλισης.

## ***VI. Διαδικασία εξέτασης συνταξιοδοτικών αιτημάτων με τις διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης***

Όταν, κατά την εξέταση συνταξιοδοτικού αιτήματος με τις διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης διαπιστώνεται ότι δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης από τον e-ΕΦΚΑ με τις διατάξεις της νομοθεσίας του τελευταίου εντασσόμενου φορέα (αναρμοδιότητα

του τελευταίου ενταχθέντα φορέα ή μη συμπλήρωση των προϋποθέσεων συνταξιοδότησης για απονομή σύνταξης με τις διατάξεις της νομοθεσίας του με ολόκληρο το χρόνο της διαδοχικής ασφάλισης) θα συντάσσεται το Εισηγητικό Σημείωμα και **θα διαβιβάζεται, εφόσον έχει επέλθει ο ασφαλιστικός κίνδυνος,** (συμπλήρωση ενός εκ των ορίων ηλικίας ή κρίση με ποσοστό αναπηρίας, που προβλέπεται από τη νομοθεσία του τελευταίου ενταχθέντα φορέα) **μέσω email στη Δομή του e-ΕΦΚΑ του προηγούμενου με τις περισσότερες ημέρες ασφάλισης ενταχθέντα φορέα για να εξεταστεί με τις διατάξεις της νομοθεσίας του.**

Θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή προκειμένου να ελέγχεται η δυνατότητα συμπλήρωσης των χρονικών προϋποθέσεων που απαιτούνται σε κάθε περίπτωση σε συνεννόηση με τους εμπλεκόμενους φορείς ( προαιρετική ασφάλιση, αναγνώριση πλασματικών χρόνων ασφάλισης, κ.λπ.) πριν τη διαβίβαση στον προηγούμενο ενταχθέντα φορέα διότι σε περίπτωση που δεν πληρούνται οι συνταξιοδοτικές προϋποθέσεις σε κανέναν από τους ενταχθέντες στον e-ΕΦΚΑ φορείς, το αίτημα θα απορρίπτεται χωρίς να εξετάζεται σε δεύτερο στάδιο με τις διατάξεις του τελευταίου φορέα, όπως αυτό ίσχυε με το προηγούμενο καθεστώς του Ν. 4387/2016.

Η ίδια διαδικασία θα τηρείται-εξετάζεται με τις διατάξεις της νομοθεσίας των προηγούμενων κατά φθίνουσα σειρά ημερών εργασίας ενταχθέντων στον e-ΕΦΚΑ φορέων και στις περιπτώσεις που είναι περισσότεροι από 2 οι εντασσόμενοι φορείς.

Σε περίπτωση μη συμπλήρωσης των χρονικών προϋποθέσεων από τους προηγούμενους ενταχθέντες φορείς θα ενημερώνεται ο ενδιαφερόμενος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 46 του Ν.2676/1999 με πρόσκληση σε ακρόαση / πρακτικό ακρόασης ότι δεν δικαιούται σύνταξης και θα εκδίδεται απορριπτική απόφαση από τον πρώην ενταχθέντα κατά φθίνουσα σειρά αριθμού ημερών ασφάλισης φορέα (στον οποίο έχει καταλήξει η περίπτωση μετά από κρίση-εξέταση από τους προηγούμενους κατά φθίνουσα σειρά ημερών εργασίας ενταχθέντες στον e-ΕΦΚΑ φορείς).

Ευνόητο είναι ότι σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης με ολόκληρο το χρόνο της διαδοχικής ασφάλισης με τις καταστατικές διατάξεις του φορέα που το εξετάζει, τότε θα εκδίδεται εγκριτική συνταξιοδοτική απόφαση .

## **VII. Ποσό Σύνταξης** (παρ. 2 άρθρο19 του Ν.4387/2016)

Το ποσό της σύνταξης υπολογίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 7, 8 και 28 με βάση τον συνολικό χρόνο που διανύθηκε στην ασφάλιση όλων των ενταχθέντων στον e-ΕΦΚΑ φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών και τα **συνταξιοδοτικά δικαιώματα που απορρέουν από την ασφάλιση (1 ή 2 αυτοτελή ή με το συνολικό χρόνο της διαδοχικής ασφάλισης) και θα καταβάλλεται το συμφερότερο –μεγαλύτερο ποσό σύνταξης.**

Ο παράλληλος χρόνος ασφάλισης έως 31.12.2016 σε περισσότερους του ενός φορείς, αξιοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 36Α.

### **VIII. Συνταξιοδοτικές υποθέσεις που κρίθηκαν με βάση το αυτοτελές δικαίωμα.**

Συνταξιοδοτικές περιπτώσεις που εξετάστηκαν σύμφωνα με τις οδηγίες της εγκυκλίου 13/2019, και εκδόθηκαν αποφάσεις με βάση το θεμελιωμένο δικαίωμα ενός ενταχθέντα φορέα χωρίς την εφαρμογή των διατάξεων της διαδοχικής ασφάλισης και επιφυλαχθήκατε για την αξιοποίηση κάθε χρόνου ασφάλισης παράλληλου ή μη που δεν λήφθηκε υπόψη για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος, (τους οποίους είχαν ζητήσει ή είχαν κάνει απλή αναφορά) θα συνεχίσουν να καταβάλλονται (οπότε θα γίνει και άρση της επιφύλαξης) και θα συνυπολογιστούν οι χρόνοι ασφάλισης των άλλων φορέων που δεν λήφθηκαν υπόψη, εκτός εάν δεν πληρούνται οι διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης (αναρμοδιότητα του τελευταίου ενταχθέντα φορέα ) οπότε και δεν θα συνυπολογιστούν οι χρόνοι ασφάλισης των άλλων φορέων.

Τα ανωτέρω είναι σύμφωνα με τις οδηγίες της Φ.1500/19412/716/16.09.2020 εγκυκλίου του ΥΠΕΚΥΠ (την οποία κοινοποιήσαμε με την εγκύκλιο 45/2020) στην οποία αναφέρεται, ότι όταν, δεν δηλώνεται χρόνος διαδοχικής ασφάλισης ή επιλέγεται να μη γίνει συνυπολογισμός του διαδοχικού χρόνου από τον ασφαλισμένο (υπό την ειδικότερη προϋπόθεση ότι δεν υφίσταται υπαγωγή στην ασφάλιση του αντίστοιχου φορέα από 01.01.2017, παρ. 3 του άρθρου 19), ολόκληρος ο χρόνος ασφάλισης του φορέα αυτού έως 31.12.2016 δεν αξιοποιείται.

### **IX. Ισχύς των διατάξεων**

(παρ.10 άρθρο 19 Ν.4387/2016)

Οι διατάξεις της παρ. 10α ορίζουν ότι, αιτήσεις συνταξιοδότησης που έχουν υποβληθεί πριν από την 13.05.2016, εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.Δ. 4202/1961, όπως ίσχυαν πριν την τροποποίησή τους με τον Ν. 4387/2016.

Σύμφωνα με την παρ.10β οι διατάξεις του άρθρου 26 του Ν. 4670/2020 εφαρμόζονται για αιτήσεις συνταξιοδότησης που υποβάλλονται από την έναρξη ισχύος του κοινοποιούμενου νόμου (δηλαδή από 28.02.2020) και εφεξής καθώς και για όσες εκκρεμούν σε οποιοδήποτε στάδιο της διοικητικής διαδικασίας, των οποίων τα οικονομικά αποτελέσματα ανατρέχουν στην ημερομηνία της αρχικής αίτησης συνταξιοδότησης και οπωσδήποτε μετά την 13.05.2016.

**Αιτήσεις που είναι σε εκκρεμότητα** και δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης του πρώην φορέα με τις περισσότερες Η.Α. στον οποίο είχαν διαβιβαστεί από τον τελευταίο, για εξέταση με τις διατάξεις του άρθρου 19 του ν. 4387/2016, **θα επανεξεταστούν από τον τελευταίο πρώην φορέα με τις κοινοποιούμενες διατάξεις.**

Οι αιτήσεις οι οποίες έχουν απορριφθεί επανεξετάζονται κατόπιν όχλησης του ασφαλισμένου, με έναρξη των οικονομικών αποτελεσμάτων από την έναρξη ισχύος του κοινοποιούμενου νόμου (28.02.2020).

Τα παραπάνω έχουν εφαρμογή τόσο στην κύρια όσο και στην επικουρική σύνταξη.

### Παραδείγματα:

1.


Ασφαλισμένος έχει πραγματοποιήσει στο τ.ΙΚΑ-ΕΤΑΜ 8.900 Η.Α. 1973-2<sup>ος</sup>/2005.

Από 13-6-2005 ασφαλιζεται στο Δημόσιο σαν ιερέας όπου και συνεχίζει εργαζόμενος.

Υποβάλλει τον 10<sup>ο</sup>/2019 αίτηση για απονομή σύνταξης λόγω γήρατος και επιθυμεί να συνταξιοδοτηθεί αυτοτελώς με τις διατάξεις της νομοθεσίας του τ.ΙΚΑ-ΕΤΑΜ με 10.000 Η.Α. και με αναγνώριση 1.100 πλασματικών (με κατοχύρωση το έτος 2011).

Σχηματικά ο χρόνος ασφάλισής του αποτυπώνεται ως εξής:

1973 τ.ΙΚΑ-ΕΤΑΜ 2<sup>ος</sup>/2005  


6<sup>ος</sup>/2005 ΔΗΜΟΣΙΟ 12<sup>ος</sup>/2016 1<sup>ος</sup>/2017 e-ΕΦΚΑ συνεχίζει ΔΗΜΟΣΙΟ  


Σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παρ. Ι ο χρόνος ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ από 2017 και μετά λαμβάνεται υποχρεωτικά **διότι μετά την 1/1/2017 ασφαλιζεται στον e-ΕΦΚΑ για δραστηριότητα που υπάγεται στην ασφάλιση του αντίστοιχου πρώην φορέα του οποίου δεν επιθυμεί την προσμέτρηση του χρόνου του.**

Για να ληφθεί υπόψη ο χρόνος ασφάλισης του Δημοσίου από 13-6-2005 έως 10<sup>ο</sup> /2019 (ημερομηνία υποβολής της αίτησης) πρέπει να έχει αποχωρήσει από την υπηρεσία του.

Αρα δεν μπορεί να δικαιωθεί σύνταξης γήρατος αυτοτελώς με τις διατάξεις της νομοθεσίας του τ.ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

Θα δικαιωθεί, όταν αποχωρήσει από την υπηρεσία του με τις διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης.

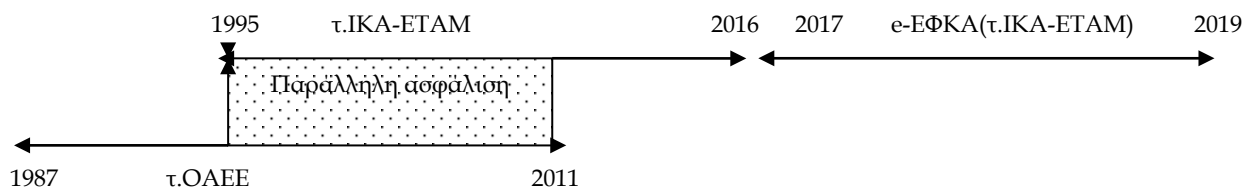
2.

Ασφαλισμένος έχει πραγματοποιήσει: στο τ.ΟΑΕΕ 25 έτη ασφάλισης 1987-2011, στο τ.ΙΚΑ-ΕΤΑΜ 14 έτη ασφάλισης 1995-2016, στον ε-ΕΦΚΑ (συνεχίζει ως μισθωτός στο τ.ΙΚΑ-ΕΤΑΜ) 3 έτη ασφάλισης 2017-2019.

Έχει παράλληλη ασφάλιση 10έτη 1995-2011.

Είναι 67 ετών και ζητά να συνταξιοδοτηθεί λόγω γήρατος με τις διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης.

Σχηματικά ο χρόνος ασφάλισης του αποτυπώνεται ως εξής:



Διακρίνουμε τις παρακάτω δυνατότητες συνταξιοδότησης-θεμελιωμένα δικαιώματα:

- I. με βάση το θεμελιωμένο αυτοτελές δικαίωμα με χρόνο ασφάλισης στο τ.ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και ε-ΕΦΚΑ 17 ετών και με προσαύξηση της σύνταξης για τον παράλληλο χρόνο ασφάλισης των 10ετών.
- II. με βάση το θεμελιωμένο αυτοτελές δικαίωμα με χρόνο ασφάλισης 25 ετών στο τ.ΟΑΕΕ και με προσαύξηση της σύνταξης για τον παράλληλο χρόνο ασφάλισης των 10ετών.
- III. με βάση τις διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης με συνυπολογισμό του χρόνου ασφάλισης του τ.ΟΑΕΕ σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας του τ.ΙΚΑ-ΕΤΑΜ ως τελευταίου και αρμόδιου πρώην φορέα (με 1.000 Η.Α. και 300 την 5ετία), με συνολικό χρόνο ασφάλισης 32 ετών και με προσαύξηση της σύνταξης για τον παράλληλο χρόνο ασφάλισης των 10ετών.

Ο υπολογισμός της σύνταξης θα γίνει με βάση τα συνταξιοδοτικά δικαιώματα που απορρέουν από την ασφάλιση και **θα καταβληθεί το συμφερότερο -μεγαλύτερο ποσό σύνταξης.**

3.

Ασφαλισμένος έχει πραγματοποιήσει μέχρι το 2016 στο τ.ΙΚΑ-ΕΤΑΜ 15 έτη ασφάλισης ως οικοδόμος (4.500 οικοδομικά και 500 την 17ετία).

Συνεχίζει από τον 7<sup>ο</sup>/2017 παράλληλα απασχολούμενος ως οικοδόμος και ως ιδιοκτήτης εμπορικής επιχείρησης στον τ.ΟΑΕΕ καταβάλλοντας τις προβλεπόμενες εισφορές και για τις

δύο δραστηριότητες και διακόπτει την ασφάλισή του στο τ.ΟΑΕΕ τον 1<sup>ο</sup>/2020 και στο τ.ΙΚΑ-ΕΤΑΜ τον 4<sup>ο</sup>/2020.

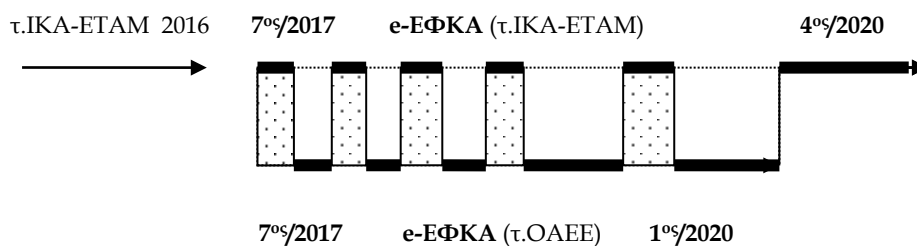
Συμπληρώνει το 60<sup>ο</sup> έτος της ηλικίας του τον 5<sup>ο</sup> /2020 και υποβάλλει αίτηση συνταξιοδότησης με τις διατάξεις των οικοδόμων (τις οποίες με μόνο το χρόνο ασφάλισης του τ.ΙΚΑ-ΕΤΑΜ μέχρι το 2016 τις πληροί), δηλώνοντας ότι επιθυμεί ο χρόνος της παράλληλης απασχόλησης να χαρακτηριστεί ως χρόνος διανυθείς στο τ.ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

Από τον 7<sup>ο</sup>/2017 έως τον 1<sup>ο</sup>/2020 έχει καταβάλλει εισφορές για 775 Η.Α. στον e-ΕΦΚΑ οι οποίες αντιστοιχούν σε 775 Η.Α. του τ.ΟΑΕΕ και σε 200 Η.Α. του τ.ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, και από τον 2<sup>ο</sup>/2020 έως τον 4<sup>ο</sup>/2020 σε 30 Η.Α. του τ.ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, συνολικός χρόνος e-ΕΦΚΑ 805 Η.Α..

Με την επιλογή του, ο χρόνος της παράλληλης απασχόλησής του να χαρακτηριστεί χρόνος του τ.ΙΚΑ-ΕΤΑΜ οι 805 Η.Α. του e-ΕΦΚΑ αναλύονται σε: 575 του τ.ΟΑΕΕ και 230 του τ.ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

Το αίτημά του θα το εξεταστεί το τ.ΙΚΑ-ΕΤΑΜ ως τελευταίος πρώην φορέας, και επειδή δεν έχει 300 Η.Α στην ασφάλιση του τ.ΙΚΑ-ΕΤΑΜ την 5ετία πριν την υποβολή της αίτησης (5<sup>ος</sup>/2015 - 5<sup>ος</sup>/2020), παρότι πληροί τις διατάξεις της νομοθεσίας του, θα το διαβιβάσει στο τ.ΟΑΕΕ για να το εξετάσει σαν προηγούμενος φορέας, όπου και θα απορριφθεί διότι δεν πληροί τις διατάξεις της νομοθεσίας του τ.ΟΑΕΕ. Θα δικαιωθεί σύνταξης γήρατος εφόσον συμπληρώσει 300 Η.Α. στην ασφάλιση του τ.ΙΚΑ-ΕΤΑΜ την 5ετία πριν την υποβολή νέας αίτησης.

Οι χρόνοι ασφάλισης αποτυπώνονται στο παρακάτω σχεδιάγραμμα και τα πλαίσια με κουκκίδες είναι χρόνος παράλληλος απασχόλησης.



Συν.: α) το με αρ. πρωτ. Φ1500/οικ.13016/562/12-11-2020 έγγραφο του ΥΠΕΚΥΠ (ΑΔΑ:ΨΣΔΒ46ΜΤΛΚ-ΙΛΩ)  
β) ΦΕΚ 43 τ. Α' /28.02.2020 (σελ. 767, 784-785)

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΕΛΕΝΗ Σ. ΝΙΑΡΧΑΚΟΥ



**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ  
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ  
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ  
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ  
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ  
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ**

Αθήνα, 12.11.2020

Αριθ. Πρωτ. : Φ1500/οικ.13016/562

**ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΑΡΟΧΩΝ  
ΚΥΡΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ  
ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΔΟΧΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ**

Πληροφορίες: Σ. Παπαϊωάννου  
Τηλέφωνο: 213 1516747  
Ηλ. Ταχ.: synparoxes@ypakp.gr

**ΠΡΟΣ: e-ΕΦΚΑ**

1. Γραφείο Διοικητή  
Ακαδημίας 22, 10671, Αθήνα
2. Γενική Διεύθυνση Συντάξεων  
Πατησίων 22, 10677, Αθήνα
3. Γενική Διεύθυνση Συντάξεων  
Δημοσίου Τομέα  
Κάνιγγος 29, 10110, Αθήνα
4. Γενική Διεύθυνση Επικουρικής  
Ασφάλισης κα Εφάπαξ Παροχών  
Φιλελλήνων 13-15, 10557, Αθήνα

**ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΣΘΕΤΗΣ  
ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ  
ΤΜΗΜΑ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ  
ΤΟΜΕΑ, ΕΙΔΙΚΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ  
ΚΑΙ ΔΙΑΔΟΧΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ**

Πληροφορίες: Κ. Ζαγκλής  
Τηλέφωνο 213 1301151  
Ηλ. Ταχ.: proasf@ypakp.gr

**ΘΕΜΑ:** «Εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 19 του ν. 4387/2016, όπως έχουν αντικατασταθεί με τις διατάξεις του άρθρου 26 του ν. 4670/2020 περί διαδοχικής ασφάλισης».

Σας γνωρίζουμε ότι στο ΦΕΚ Α'43/28.02.2020 δημοσιεύτηκε ο ν. 4670/2020 «*Ασφαλιστική Μεταρρύθμιση και Ψηφιακός Μετασχηματισμός Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ)*». Με τις διατάξεις του άρθρου 26 «*Διατάξεις περί διαδοχικής ασφάλισης*» αντικαταστάθηκε το άρθρο 19 του ν. 4387/2016 και επήλθαν μεταβολές ως προς την αντιμετώπιση των συνταξιοδοτικών περιπτώσεων ασφαλισμένων με διαδοχικό χρόνο ασφάλισης **στους ενταχθέντες στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης** (στο εξής e-ΕΦΚΑ) Φορείς, στον οποίο με βάση τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4670/2020 εντάχθηκε το πρώην Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών (στο εξής ΕΤΕΑΕΠ).

Σημειώνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις αφορούν στους ασφαλισμένους των ενταχθέντων στον e-ΕΦΚΑ (κύριας και επικουρικής ασφάλισης) Φορέων. Για τα πρόσωπα που αναφέρονται στην περ. ε της υποπαραγράφου Β1 της παρ. Β του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, θα δοθούν αναλυτικές οδηγίες σε επόμενο έγγραφο. Στις περιπτώσεις ασφαλισμένων με διαδοχική ασφάλιση σε Φορείς εκτός e-ΕΦΚΑ εξακολουθεί να εφαρμόζεται το πλαίσιο του ν.δ. 4202/1961, όπως ίσχυε πριν την τροποποίησή του με τις διατάξεις του άρθρου 19 του ν. 4387/2016.

Η παρούσα Εγκύκλιος επικεντρώνεται κατά κύριο λόγο στις αλλαγές που έχουν επέλθει με τις κοινοποιούμενες διατάξεις.

## **Α. Διαδικασία εύρεσης των συνταξιοδοτικών προϋποθέσεων με τις οποίες θεμελιώνεται συνταξιοδοτικό δικαίωμα στον e-ΕΦΚΑ**

Η διαδικασία απονομής σύνταξης με βάση τη διαδοχική ασφάλιση του άρθρου 19 του ν. 4387/2016 εκκινεί με την υποβολή εκ μέρους του ασφαλισμένου αίτησης συνταξιοδότησης στην αρμόδια Υπηρεσία του Φορέα ή τομέα ή κλάδου ή λογαριασμού, στον οποίο υπαγόταν, λόγω ιδιότητας ή απασχόλησης, κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης. Επομένως, η αίτηση συνταξιοδότησης με βάση τη διαδοχική ασφάλιση εξετάζεται από την οικεία Υπηρεσία του τελευταίου ενταχθέντος στον e-ΕΦΚΑ Φορέα και σύμφωνα με τη νομοθεσία που διέπει το Φορέα αυτό. Περαιτέρω, η υποβολή του αιτήματος συνταξιοδότησης συνεπάγεται ότι οι υπηρεσίες του e-ΕΦΚΑ εξετάζουν όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από την ασφάλιση κατά την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος.

Τονίζεται ότι ο χρόνος ασφάλισης στον e-ΕΦΚΑ από 01.01.2017 λαμβάνεται υπόψη είτε για θεμελίωση αυτοτελούς δικαιώματος, είτε για θεμελίωση με τις διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης από την αρμόδια Υπηρεσία του ενταχθέντος Φορέα ή τομέα ή κλάδου ή λογαριασμού, στην οποία διανύθηκε ο χρόνος ασφάλισης, λόγω ιδιότητας ή απασχόλησης.

Ως προς τις ειδικότερες προβλέψεις της παρ. 1 και για τη διευκόλυνση των ασφαλισμένων ως προς τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού τους δικαιώματος:

1. **Μειώνεται ο αριθμός των ημερών ασφάλισης** που απαιτείται να έχει πραγματοποιήσει ο ασφαλισμένος στον τελευταίο ενταχθέντα Φορέα πριν την αίτηση συνταξιοδότησης ή τη διακοπή της ασφάλισης, προκειμένου να συνταξιοδοτηθεί από τον e-ΕΦΚΑ με τις συνταξιοδοτικές προϋποθέσεις του τελευταίου ενταχθέντα Φορέα, τομέα, κλάδου, λογαριασμού.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την περίπτωση (αα) της παραγράφου 1 του κοινοποιούμενου άρθρου, για την κρίση του δικαιώματος **σε σύνταξη λόγω γήρατος** προβλέπεται η πραγματοποίηση χιλίων (1000) ημερών ασφάλισης (εφεξής η.α.) συνολικά, από τις οποίες τριακόσιες (300) η.α. κατά την τελευταία πενταετία πριν την αίτηση συνταξιοδότησης ή τη διακοπή της ασφάλισης, αντί χιλίων πεντακοσίων (1500) η.α. συνολικά, από τις οποίες πεντακόσιες (500) η.α. κατά την τελευταία πενταετία, όπως ίσχυε με το προηγούμενο καθεστώς.

Για την κρίση του δικαιώματος σε σύνταξη **λόγω αναπηρίας ή θανάτου**, σύμφωνα με την περίπτωση (αβ) της παραγράφου 1, απαιτείται η πραγματοποίηση εξακοσίων (600) η.α. οποτεδήποτε, αντί χιλίων (1000) η.α. συνολικά εκ των οποίων τριακόσιες (300) η.α., πριν τη διακοπή της δραστηριότητας ή απασχόλησης ή την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης ή την επέλευση του ασφαλιστικού κινδύνου, όπως ίσχυε με το προηγούμενο καθεστώς.

2. **Καταργούνται τα δύο στάδια διαδικασίας** εύρεσης των συνταξιοδοτικών προϋποθέσεων με τις οποίες θεμελιώνει ο ασφαλισμένος συνταξιοδοτικό δικαίωμα και οι ευνοϊκότερες προϋποθέσεις (1000 η.α. - 300 η.α. προκειμένου για σύνταξη γήρατος) εξετάζονται ήδη από την αρχή της διαδικασίας.

Ειδικότερα, σε περίπτωση που δεν πληρούνται οι συνταξιοδοτικές προϋποθέσεις σε κανέναν από τους ενταχθέντες στον e-ΕΦΚΑ φορείς, το αίτημα συνταξιοδότησης δεν γίνεται αποδεκτό και δεν **εξετάζεται σε δεύτερο στάδιο με τις διατάξεις του τελευταίου φορέα**, όπως αυτό ίσχυε με το προηγούμενο καθεστώς του ν. 4387/2016, συντομεύοντας με τον τρόπο αυτό τη



διαδικασία εύρεσης συνταξιοδοτικών προϋποθέσεων με τις οποίες ο ασφαλισμένος θεμελιώνει συνταξιοδοτικό δικαίωμα.

---

### Παράδειγμα 1

---

Παλιός ασφαλισμένος έχει διαδοχικό χρόνο ασφάλισης: τρία (3) έτη στο πρώην ΝΑΤ, οκτώ (8) έτη στον πρώην ΟΑΕΕ και τέσσερα (4) τελευταία έτη ασφάλισης στο πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ. Υποβάλλει αίτηση συνταξιοδότησης στο 62<sup>ο</sup> έτος της ηλικίας του για μειωμένη σύνταξη γήρατος. Έχει 1000 η.α. από τις οποίες 300 την τελευταία πενταετία στο πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, οπότε και εξευρίσκονται άμεσα οι συνταξιοδοτικές προϋποθέσεις με τις οποίες ο ασφαλισμένος θεμελιώνει συνταξιοδοτικό δικαίωμα από την αρχή της διαδικασίας, μειώνοντας κατά πολύ το χρόνο έκδοσης συνταξιοδοτικής απόφασης.

Με το προϊσχύον καθεστώς, επειδή ο ασφαλισμένος δεν έχει 1500 η.α. από τις οποίες 500 την τελευταία πενταετία στην ασφάλιση του πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, η αίτηση θα εξεταζόταν με τις προϋποθέσεις του πρώην ΟΑΕΕ, η νομοθεσία του οποίου δεν προβλέπει προϋποθέσεις λήψης μειωμένης σύνταξης για τους παλαιούς ασφαλισμένους. Έπειτα, η αίτηση θα εξεταζόταν με τις προϋποθέσεις του πρώην ΝΑΤ και θα απορριπτόταν γιατί ο ασφαλισμένος δεν έχει τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης γήρατος του πρώην ΝΑΤ. Η αίτηση εν συνεχεία θα εξεταζόταν σε δεύτερο στάδιο από το πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ με βάση τις μειωμένες ειδικές προϋποθέσεις της διαδοχικής ασφάλισης (1000 – 300 η.α.) και μόνο εφόσον πληρούνταν οι προϋποθέσεις του πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ θα εκδίδονταν συνταξιοδοτική απόφαση.

### **Β. Αξιοποίηση του διαδοχικού χρόνου ασφάλισης**

Η δυνατότητα χρήσης των διατάξεων περί διαδοχικής ασφάλισης εναπόκειται στην επιλογή του ασφαλισμένου. Η μοναδική περίπτωση που δεν μπορεί να υπάρξει μη συνυπολογισμός χρόνου ασφάλισης ενός Φορέα είναι όταν υφίσταται υπαγωγή στην ασφάλιση του Φορέα αυτού και μετά την 01.01.2017 στον e-ΕΦΚΑ.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του ν. 4670/2020 «εννοιολογικοί προσδιορισμοί», **διαδοχική ασφάλιση** είναι η ασφάλιση που έχει πραγματοποιηθεί έως την 01.01.2017 σε διαδοχικά χρονικά διαστήματα και σε διαφορετικούς φορείς, τομείς ή λογαριασμούς που εντάχθηκαν στον e-ΕΦΚΑ. **Παράλληλη ασφάλιση** είναι η ασφάλιση που έχει πραγματοποιηθεί πριν την 01.01.2017 σε δύο ή περισσότερους φορείς λόγω παροχής μισθωτής εργασίας ή λόγω άσκησης εκ παραλλήλου μισθωτής και αυτοτελούς ή ελεύθερου επαγγέλματος ή αγροτικής απασχόλησης σε διαφορετικούς φορείς, τομείς ή λογαριασμούς που εντάχθηκαν στον e-ΕΦΚΑ έως την έναρξη λειτουργίας του.

Λαμβάνοντας υπόψη την ανωτέρω οριοθέτηση του χρόνου ασφάλισης, ο διαδοχικός χρόνος λαμβάνεται υπόψη μόνο με τις διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης και δεν δύναται να αξιοποιηθεί με τις διατάξεις των άρθρων 17 και 36Α, γιατί δεν αποτελεί χρόνο παράλληλης ασφάλισης.

Εφόσον κατά την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης εξετάζονται, σύμφωνα με τη βούληση του ασφαλισμένου, όλα τα δικαιώματά του από την ασφάλιση που έχει χωρήσει έως και την υποβολή της αίτησης, **η εφαρμογή των διατάξεων της διαδοχικής ασφάλισης δηλώνεται κατά την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης**, στον τελευταίο Φορέα στον οποίο υπαγόταν ο ασφαλισμένος και έχει διττό αποτέλεσμα:

α) ως προς το θέμα της θεμελίωσης του συνταξιοδοτικού δικαιώματος με χρόνο δύο (2) ή περισσότερων Φορέων και εξεύρεσης των προϋποθέσεων συνταξιοδότησης

β) ως προς το ύψος της δικαιούμενης ανταποδοτικής και εθνικής σύνταξης που υπολογίζεται με βάση τον διανυθέντα σε όλους τους Φορείς που δηλώνονται στην αίτηση συνταξιοδότησης χρόνο ασφάλισης.

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 3, ο ασφαλισμένος δύναται να επιλέξει τον συνυπολογισμό του χρόνου διαδοχικής ασφάλισης στους ενταχθέντες Φορείς, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς στους κλάδους: α) κύριας ασφάλισης και λοιπών παροχών και β) επικουρικής ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ, υπό την ειδικότερη προϋπόθεση ότι μετά την ένταξη τους στους ανωτέρω κλάδους του e-ΕΦΚΑ, δεν συνεχίζει από 01.01.2017 να ασφαρίζεται για δραστηριότητα ή απασχόληση που υπάγεται στην ασφάλιση του αντίστοιχου Φορέα, τομέα, κλάδου και λογαριασμού κύριας ή επικουρικής ασφάλισης, που δεν επιθυμεί την προσμέτρηση του χρόνου. **Δεν είναι δυνατή η προσμέτρηση μόνο μέρους του χρόνου ασφάλισης που διανύθηκε στην ασφάλιση του κάθε Φορέα, τομέα, κλάδου και λογαριασμού.**

Στην περίπτωση, λοιπόν, που δεν δηλώνεται χρόνος διαδοχικής ασφάλισης ή επιλέγεται να μη γίνει συνυπολογισμός του διαδοχικού χρόνου από τον ασφαλισμένο (υπό την ειδικότερη προϋπόθεση ότι δεν υφίσταται υπαγωγή στην ασφάλιση του αντίστοιχου φορέα από 01.01.2017, παρ. 3 του άρθρου 19), ολόκληρος ο χρόνος ασφάλισης του Φορέα αυτού έως 31.12.2016 δεν αξιοποιείται συνταξιοδοτικά, με αποτέλεσμα το ποσό της δικαιούμενης σύνταξης να είναι μικρότερο.

**Τέλος, επισημαίνεται ότι η προσμέτρηση χρόνου διαδοχικής ασφάλισης σε μεταγενέστερο της συνταξιοδότησης χρονικό σημείο δεν είναι δυνατή, καθώς η δήλωση περί συνυπολογισμού ή μη του χρόνου διαδοχικής ασφάλισης είναι δεσμευτική για τον ασφαλισμένο.**

## **Γ. Τρόπος υπολογισμού της σύνταξης**

Ως προς τον τρόπο υπολογισμού της σύνταξης παρατίθενται δυνητικές περιπτώσεις και παραδείγματα.

### **Γ.1. Θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος αυτοτελώς σε έναν ενταχθέντα Φορέα χωρίς χρήση των διατάξεων της διαδοχικής ασφάλισης**

---

#### **Παράδειγμα 2**

---

Ασφαλισμένος, γεννηθείς στις 04.07.1968, ασφαλισμένος στο πρώην ΝΑΤ τα έτη 1992-2014 και στον πρώην ΟΑΕΕ τα έτη 2015-2016. Το έτος 2020, ετών 52, υποβάλει αίτηση συνταξιοδότησης στον e-ΕΦΚΑ. Ο ασφαλισμένος έχει θεμελιωμένο συνταξιοδοτικό δικαίωμα με τις διατάξεις του πρώην ΝΑΤ (20 έτη ναυτικής υπηρεσίας, 52 ετών). Ο ασφαλισμένος δεν επιθυμεί να συνυπολογίσει το διαδοχικό χρόνο ασφάλισης του πρώην ΟΑΕΕ, προκειμένου να θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα με τις ευνοϊκές προϋποθέσεις του πρώην ΝΑΤ.

Ως εκ τούτου, το ποσό της σύνταξης του υπολογίζεται ως ακολούθως:

- εθνική σύνταξη για το χρόνο ασφάλισης από 1992-2014 (23 έτη)

- ανταποδοτική σύνταξη για το χρόνο ασφάλισης από 1992-2014, σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 4387/2016 και τα ποσοστά αναπλήρωσης που αντιστοιχούν για 23 έτη ασφάλισης λαμβάνοντας υπόψη το μέσο όρο συνταξίμων αποδοχών από το 2002 έως το 2014.

Ο διαδοχικός χρόνος ασφάλισης του πρώην ΟΑΕΕ (2015-2016) ο οποίος, κατ' επιλογή του ασφαλισμένου, δεν αξιοποιήθηκε προκειμένου να θεμελιωθεί συνταξιοδοτικό δικαίωμα με τις ευνοϊκές προϋποθέσεις του πρώην ΝΑΤ, δεν θα ληφθεί υπόψη ούτε στη θεμελίωση, ούτε στον υπολογισμό του ποσού της σύνταξης.

Σημειώνεται ότι ο χρόνος του πρώην ΟΑΕΕ δεν θα μπορεί να προσμετρηθεί μεταγενέστερα για την προσαύξηση της σύνταξης του e-ΕΦΚΑ, γιατί ο ασφαλισμένος δεν τον αξιοποίησε κατά τη συνταξιοδότησή του, προκειμένου να θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα με τις ευνοϊκές προϋποθέσεις του πρώην ΝΑΤ. Ο χρόνος αυτός δύναται να χρησιμοποιηθεί για συνταξιοδότηση με διαδοχική ασφάλιση από εκτός του e-ΕΦΚΑ φορείς.

### **Γ.2. Θεμελίωση δικαιώματος με συνυπολογισμό διαδοχικού χρόνου ενός ενταχθέντα Φορέα στον e-ΕΦΚΑ με χρόνο ασφάλισης που έχει διανυθεί στην Τράπεζα της Ελλάδος**

#### **Παράδειγμα 3**

Ασφαλισμένος που έχει διαδοχικό χρόνο ασφάλισης στο πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, στον πρώην ΟΑΕΕ και στην Τράπεζα της Ελλάδος. Μπορεί να λάβει μία σύνταξη από τον e-ΕΦΚΑ με μόνο το χρόνο ασφάλισης στον πρώην ΟΑΕΕ και να λάβει μία δεύτερη σύνταξη από τη Τράπεζα της Ελλάδος συνυπολογίζοντας και το χρόνο ασφάλισης του πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (με την επιφύλαξη της ειδικότερης προϋπόθεσης της παρ. 3 του άρθρου 19 όπως ισχύει), σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 4202/1961, όπως ισχύουν.

Κατά τον υπολογισμό της εθνικής και ανταποδοτικής σύνταξης, ο e-ΕΦΚΑ θα λάβει υπόψη τα ποσοστά αναπλήρωσης και τις συντάξιμες αποδοχές μόνο των ετών ασφάλισης στον πρώην ΟΑΕΕ.

### **Γ.3. Θεμελίωση δικαιώματος στο κλάδο επικουρικής ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ με συνυπολογισμό διαδοχικού χρόνου ασφάλισης των ενταχθέντων Φορέων του πρώην ΕΤΕΑ**

Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 19 και 96 του ν. 4387/2016, η διαδικασία συνυπολογισμού του διαδοχικού χρόνου κύριας ασφάλισης των ενταχθέντων Φορέων στον κλάδο κύριας ασφάλισης, και στους ενταχθέντες Φορείς στον κλάδο επικουρικής ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ, αποτελεί διακριτό δικαίωμα σε σχέση με τον κλάδο κύριας ασφάλισης. Οι ενταχθέντες Φορείς στον κλάδο επικουρικής ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ στους οποίους εφαρμόζονται οι ανωτέρω διατάξεις συνυπολογισμού διαδοχικού χρόνου ασφάλισης είναι οι Φορείς με την υφιστάμενη μορφή που είχαν κατά την ένταξή τους στο πρώην ΕΤΕΑ, στη συνέχεια κλάδο επικουρικής ασφάλισης του πρώην ΕΤΕΑΕΠ (π.χ. ΕΤΕΑΜ, ΤΑΔΚΥ, ΤΕΑΥΕΚ κλπ).

#### **Παράδειγμα 4**

Ασφαλισμένος που έχει διαδοχικό χρόνο ασφάλισης στο πρώην ΕΤΕΑΜ (1983-1990), στο πρώην ΤΕΑΥΕΚ (1991-2000) και στο πρώην ΤΕΑΔΥ (2001-2019). Έχει επίσης ασφάλιση εκτός e-ΕΦΚΑ στο ΜΠΥ (2001-2019). Ο ασφαλισμένος μπορεί να λάβει:

- μία (1) σύνταξη από τον κλάδο επικουρικής ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ με συνυπολογισμό των χρόνων διαδοχικής ασφάλισης στα πρώην ΤΕΑΥΕΚ και ΤΕΑΔΥ.
- μία δεύτερη σύνταξη - μέρος από το ΜΠΠΥ συνυπολογίζοντας, σύμφωνα με διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης και το χρόνο ασφάλισης του πρώην ΕΤΕΑΜ (συνολικά χρονικά διαστήματα 1983-1990 ΕΤΕΑΜ και 2001-2019 ΜΠΠΥ, 7+18 = 25 έτη ασφάλισης).
- Επισημαίνεται ότι ο ασφαλισμένος δύναται να μη προσμετρήσει στο ΕΤΕΑ (ΤΕΑΔΥ) τόσο το χρόνο ασφάλισης του στο ΕΤΕΑΜ, όσο και στο ΤΕΑΥΕΚ, καθότι δεν συνέχισε την ασφάλισή του για δραστηριότητα που υπαγόταν στα Ταμεία αυτά μετά την ένταξή τους στο ΕΤΕΑ κατά αναλογία της σχετικής πρόβλεψης για τον e-ΕΦΚΑ (παράγραφος 3 του άρθρου 19 του ν. 4387/2016, όπως ισχύει).

Σημειώνεται ότι ο ασφαλισμένος δύναται να χρησιμοποιήσει το χρόνο ασφάλισης του πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ για να λάβει κύρια σύνταξη και στη συνέχεια να μην χρησιμοποιήσει το χρόνο του ΕΤΕΑΜ στον υπολογισμό της επικουρικής του, υπό την επιφύλαξη ότι δεν θα συνυπολογίσει κανένα διάστημα ΕΤΕΑΜ για τον υπολογισμό της επικουρικής. Το διάστημα που δεν θα χρησιμοποιεί εντός e-ΕΦΚΑ, μπορεί να το χρησιμοποιήσει με εκτός του e-ΕΦΚΑ Φορείς.

#### **Γ.4. Θεμελίωση δικαιώματος με συνυπολογισμό χρόνου επικουρικού Φορέα που δεν εντάχθηκε στον κλάδο επικουρικής ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ και διαδοχικού χρόνου ασφάλισης ενταχθέντων Φορέων στο πρώην ΕΤΕΑ (νυν κλάδο επικουρικής ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ)**

Στις περιπτώσεις θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος στο πρώην ΕΤΕΑ με συνυπολογισμό διαδοχικού χρόνου ασφάλισης άλλου ομοειδή Φορέα επικουρικής ασφάλισης<sup>1</sup> εκτός ΕΤΕΑ (π.χ. ΤΑΠΠΛΤ-ΑΤ, ΣΟΛ, Μετοχικά Ταμεία, κλπ), εφαρμόζονται οι κείμενες διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης του ν.δ. 4202/1961, όπως ισχύουν. Στις περιπτώσεις που έχει διανυθεί και χρόνος διαδοχικής ασφάλισης σε περισσότερους από έναν ενταχθέντες στο πρώην ΕΤΕΑ Φορείς ακολουθείται η διαδικασία του άρθρου 19 του ν. 4387/2016, όπως ισχύει, προκειμένου να εξευρεθούν οι συνταξιοδοτικές προϋποθέσεις του πρώην Φορέα με τις οποίες θα κριθεί το συνταξιοδοτικό δικαίωμα, είτε ως απονέμων είτε ως συμμετέχων φορέας, κατά τη διαδικασία εφαρμογής της διαδοχικής ασφάλισης με τους εκτός του πρώην ΕΤΕΑ Φορείς.

---

#### **Παράδειγμα 5**

---

Ασφαλισμένος που έχει διαδοχικό χρόνο ασφάλισης στα πρώην ΤΕΑΥΕΚ, ΤΑΠΠΛΤ-ΑΤ και ΤΕΑΔΥ, καταθέτει αίτηση συνταξιοδότησης στον τελευταίο Φορέα ασφάλισης του, στο πρώην ΕΤΕΑ (ΤΕΑΔΥ), νυν Κλάδο Επικουρικής Ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ και ζητά: α) το συνυπολογισμό του διαδοχικού χρόνου ασφάλισης του εντός του e-ΕΦΚΑ (πρώην ΕΤΕΑ), σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 19 του ν. 4387/2016, όπως ισχύουν, καθώς και β) την εφαρμογή της διαδοχικής ασφάλισης των διατάξεων του ν.δ. 4202/1961, όπως ισχύουν, μεταξύ του e-ΕΦΚΑ (πρώην ΕΤΕΑ) και του ΤΑΠΠΛΤ-ΑΤ.

Αφού το πρώην ΕΤΕΑ (ΤΕΑΔΥ + ΤΕΑΥΕΚ) είναι ο τελευταίος και αρμόδιος Φορέας ασφάλισης (1500 η.α. συνολικά εκ των οποίων 500 η.α. την τελευταία πενταετία) αναζητά το χρόνο ασφάλισης του ΤΑΠΠΛΤ-ΑΤ (ν.δ. 4202/1961, όπως ισχύει).

<sup>1</sup> Για θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος με συνυπολογισμό διαδοχικού χρόνου ασφάλισης σε φορείς της παρ. 4 του άρθρου 36 του ν. 4052/2012 ισχύουν οι οδηγίες που έχουν δοθεί με τα Φ1500/15021/832/24.06.2016 (ΑΔΑ: 7Λ8Ξ465Θ1Ω-ΛΚΚ) και Φ51020/οικ.3355/39/21.02.2014 (ΑΔΑ: ΒΙΕ9Λ-ΨΝΓ) έγγραφά μας.

**Στη συνέχεια**, κρίνει αν πληρούνται οι χρονικές προϋποθέσεις των 1000 - 300 η. α. στον τελευταίο ενταχθέντα Φορέα ασφάλισης στο πρώην ΕΤΕΑ και εν προκειμένω στο πρώην ΤΕΑΔΥ (άρθρο 19 του ν. 4387/2016, όπως ισχύει).

Εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 19 του ν. 4387/2016, το πρώην ΕΤΕΑ κρίνει εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος (όριο ηλικίας με το σύνολο του διαδοχικού χρόνου ασφάλισης) του πρώην ΤΕΑΔΥ.

Εάν δεν πληρούνται είτε οι θεμελιωτικές προϋποθέσεις είτε οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 19 (1000 - 300 η.α.) του τελευταίου ενταχθέντα Φορέα – πρώην ΤΕΑΔΥ, τότε το αίτημα εξετάζεται με τις συνταξιοδοτικές προϋποθέσεις του προηγούμενου ενταχθέντα Φορέα ασφάλισης με τον περισσότερο χρόνο εντός του πρώην ΕΤΕΑ (ν. 4387/2016), στην προκειμένη περίπτωση στο πρώην ΤΕΑΥΕΚ.

Εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης του πρώην ΕΤΕΑ (του ΤΕΑΔΥ ή του ΤΕΑΥΕΚ) τότε ο ασφαλισμένος συνταξιοδοτείται με απονέμοντα Φορέα το πρώην ΕΤΕΑ (e-ΕΦΚΑ) και συμμετέχοντα το ΤΑΠΠΛΤ-ΑΤ, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης (ν. δ. 4202/1961).

Εάν δεν πληρούνται είτε οι προϋποθέσεις της αρμοδιότητας (1500 - 500 η.α.) είτε οι προϋποθέσεις θεμελίωσης του πρώην ΕΤΕΑ (δηλαδή τόσο του πρώην ΤΕΑΔΥ όσο και του πρώην ΤΕΑΥΕΚ), τότε το αίτημα διαβιβάζεται για κρίση στον προηγούμενο Φορέα επικουρικής ασφάλισης με τον περισσότερο χρόνο ασφάλισης (ν.δ. 4202/1961), εν προκειμένω στο ΤΑΠΠΛΤ-ΑΤ.

Το ΤΑΠΠΛΤ-ΑΤ κρίνει εάν με το σύνολο του διαδοχικού χρόνου ασφάλισης δικαιούται σύνταξης ο ασφαλισμένος από αυτό, ως απονέμοντα Φορέα, με συμμετέχοντα Φορέα ασφάλισης το πρώην ΕΤΕΑ (ν.δ. 4202/1961).

Εάν δεν πληρούνται οι συνταξιοδοτικές προϋποθέσεις του ΤΑΠΠΛΤ-ΑΤ το αίτημα διαβιβάζεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 4202/1961, στον τελευταίο Φορέα ασφάλισης, ήτοι στο πρώην ΕΤΕΑ για να κριθεί σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του β' σταδίου της διαδικασίας της αρμοδιότητας (1.000 – 300 η.α.), των διατάξεων της διαδοχικής ασφάλισης (ν.δ. 4202/1961).

Εάν ο ασφαλισμένος δεν πληροί είτε τις προϋποθέσεις του β' σταδίου της αρμοδιότητας (1000 - 300 η.α.), είτε τις προϋποθέσεις θεμελίωσης του τελευταίου Φορέα, πρώην ΕΤΕΑ (ΤΕΑΔΥ ή ΤΕΑΥΕΚ), η αίτηση, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις του ν.δ. 4202/1961, όπως ισχύουν, απορρίπτεται και τίθεται στο αρχείο.

#### **Δ. Θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος με 15 έτη ασφάλισης στο 67<sup>ο</sup> έτος ηλικίας**

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 5, στα πρόσωπα που θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα λόγω γήρατος με 15 τουλάχιστον έτη ασφάλισης στο 67<sup>ο</sup> έτος της ηλικίας, με συνυπολογισμό διαδοχικού χρόνου ασφάλισης, χορηγείται σύνταξη από την Υπηρεσία του e-ΕΦΚΑ του τελευταίου Φορέα ή τομέα ή κλάδου ή λογαριασμού στον οποίο υπαγόταν ο ασφαλισμένος, **χωρίς να εξετάζεται η πλήρωση των ειδικότερων προϋποθέσεων της παραγράφου 1 του άρθρου 19 (ήτοι των 1000 ημερών ασφάλισης συνολικά από τις οποίες 300 την τελευταία πενταετία πριν την διακοπή της ασφάλισης ή την υποβολή του αιτήματος συνταξιοδότησης).**

Με τον τρόπο αυτό παρέχεται η δυνατότητα συνταξιοδότησης σε πρόσωπα τα οποία με το προϊσχύον νομοθετικό πλαίσιο, παρότι είχαν συνολικά 15 έτη ασφάλισης δεν μπορούσαν να συνταξιοδοτηθούν με την εφαρμογή των διατάξεων της διαδοχικής ασφάλισης ούτε όταν συμπλήρωναν το 67<sup>ο</sup> έτος της ηλικίας τους.

Έτσι, η πλήρωση των προϋποθέσεων που έθετε η διαδοχική ασφάλιση οδηγούσε σε ουσιαστική ματαίωση της εφαρμογής του ίδιου του θεσμού της διαδοχικής ασφάλισης, στόχος της οποίας είναι η διασφάλιση στους διαδοχικά ασφαλισμένους της δυνατότητας λήψης σύνταξης με συνυπολογισμό του συνολικού χρόνου ασφάλισής τους.

Πρόκειται για μία διάταξη που εφαρμόζεται μόνο για θεμελίωση πλήρους συνταξιοδοτικού δικαιώματος στο 67<sup>ο</sup> έτος της ηλικίας και δεν έχει εφαρμογή σε καμία άλλη περίπτωση.

---

### Παράδειγμα 6

---

Ασφαλισμένος έχει χρόνο ασφάλισης στο πρώην ΝΑΤ 14 έτη και στο πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ 1 έτος. Σύνολο 15 έτη ασφάλισης. Έστω ότι ο ασφαλισμένος είναι 67 ετών και καταθέτει αίτηση συνταξιοδότησης στον e-ΕΦΚΑ. Ο ασφαλισμένος δεν δύναται να συνταξιοδοτηθεί με τις διατάξεις του πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ γιατί δεν έχει τις ειδικότερες προϋποθέσεις των 1000 η.α. εκ των οποίων 300 η.α. την τελευταία πενταετία πριν την διακοπή της ασφάλισης ή την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης. Ως εκ τούτου, η αίτηση θα πρέπει να εξεταστεί με τις διατάξεις του πρώην ΝΑΤ. Ωστόσο, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 1711/1987 του πρώην ΝΑΤ, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, ο διαδοχικά ασφαλισμένος πρέπει να έχει συμπληρώσει, μαζί με την υπηρεσία του πάνω σε πλοία και το χρόνο ασφάλισης σε άλλους φορείς, 20ετή τουλάχιστον συνθετική ναυτική υπηρεσία (βλ. σχετική Εγκύκλιο Φ.1500/Δ17/61562/181/16.11.2018 με ΑΔΑ: ΨΦΛΘ465Θ1Ω-Α4Ν). Ο ασφαλισμένος του παραδείγματος δεν έχει 20 έτη διαδοχικής ασφάλισης ούτε 15 έτη ναυτικής υπηρεσίας. Ως εκ τούτου, εάν υποχρεωνόταν να επιλέξει τη χρήση των διατάξεων της διαδοχικής ασφάλισης, δεν θα μπορούσε να λάβει σύνταξη αν και θα είχε συμπληρώσει 15 έτη ασφάλισης στο ελληνικό ασφαλιστικό σύστημα και θα ήταν 67 ετών.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παρ. 5 και ο ασφαλισμένος δύναται να συνταξιοδοτηθεί από τον e-ΕΦΚΑ χωρίς να εξετάζεται η πλήρωση των ειδικότερων προϋποθέσεων της παραγράφου 1 του άρθρου 26.

### **Ε. Ισχύς διατάξεων**

Οι διατάξεις της παρ. 10 καθορίζουν την έναρξη ισχύος του άρθρου. Συγκεκριμένα, αιτήσεις συνταξιοδότησης που έχουν υποβληθεί πριν από την 13.05.2016, εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 4202/1961 (Α' 175), όπως ίσχυαν πριν την τροποποίησή τους με τον ν. 4387/2016.

Οι διατάξεις του άρθρου 26 του ν. 4670/2020 εφαρμόζονται για αιτήσεις συνταξιοδότησης που υποβάλλονται από την έναρξη ισχύος του κοινοποιούμενου νόμου (δηλαδή από 28.02.2020) και εφεξής καθώς και για όσες εκκρεμούν σε οποιοδήποτε στάδιο της διοικητικής διαδικασίας, των οποίων τα οικονομικά αποτελέσματα ανατρέχουν στην ημερομηνία της αρχικής αίτησης συνταξιοδότησης και οπωσδήποτε μετά την 13.05.2016.

Στο σημείο αυτό επισημαίνεται ότι οι διατάξεις της παρ. 1αα και ββ του άρθρου 26 του ν. 4670/2020 εφαρμόζονται (δηλαδή θα πραγματοποιείται επανεξέταση από τον τελευταίο πρώην Φορέα) στις

αιτήσεις που είναι σε εκκρεμότητα και δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης του πρώην Φορέα με τις περισσότερες η.α. στον οποίο είχαν διαβιβαστεί από τον τελευταίο, για εξέταση με τις διατάξεις του άρθρου 19 του ν. 4387/2016.

Οι αιτήσεις οι οποίες έχουν απορριφθεί επανεξετάζονται κατόπιν όγλησης του ασφαλισμένου, με έναρξη των οικονομικών αποτελεσμάτων από την έναρξη ισχύος του κοινοποιούμενου νόμου (28.02.2020).

Τα παραπάνω έχουν εφαρμογή τόσο στην κύρια όσο και στην επικουρική σύνταξη.

### **ΣΤ. Εφαρμογή και στον κλάδο επικουρικής ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ**

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 11, οι διατάξεις του άρθρου 26 εφαρμόζονται και στο κλάδο επικουρικής ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ. Ειδικότερα, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 96 του ν. 4387/2016 όπως ισχύουν, εφαρμόζονται και στους Φορείς, τομείς, κλάδους λογαριασμούς του κλάδου επικουρικής ασφάλισης του πρώην ΕΤΕΑΕΠ όπως αυτό εντάχθηκε στον e-ΕΦΚΑ με τις διατάξεις του άρθρου 2 του κοινοποιούμενου νόμου (παράγραφος 4 του άρθρου 53 του ν. 4387/2016).

### **Ζ. Αξιοποίηση του παράλληλου χρόνου ασφάλισης στις συνταξιοδοτικές περιπτώσεις ασφαλισμένων με διαδοχικό χρόνο ασφάλισης**

Αναφορικά με τη συνδυαστική εφαρμογή των διατάξεων της διαδοχικής και της παράλληλης ασφάλισης ισχύουν οι οδηγίες που δόθηκαν με τις υπ' αριθμ. Φ.80000/οικ.13008/561/05.05.2020 (ΑΔΑ: 6ΙΥΤ46ΜΤΛΚ-7ΒΚ) και Φ.1500/19412/716/16.09.2020 (ΑΔΑ:ΩΝΔΩ46ΜΤΛΚ-Α3Ε) Εγκυκλίου.

---

Κατά τα λοιπά, ισχύουν οι οδηγίες που έχουν δοθεί με την υπ' αριθμ. Φ1500/οικ.1681/119/19.09.2017 (ΑΔΑ: 7Φ3Ζ465Θ1Ω-Κ63) Εγκύκλιο του Υπουργείου.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ  
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ**

#### **Εσωτερική Διανομή:**

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Υφυπουργού
3. Γραφείο Γεν. Γραμματέως Κοινωνικών Ασφαλίσεων
4. Προϊσταμένη Γενικής Διεύθυνσης Κοινωνικής Ασφάλισης
5. Όλες τις Διευθύνσεις της Γενικής Διεύθυνσης Κοινωνικής Ασφάλισης



# ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

28 Φεβρουαρίου 2020

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 43

**ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4670**

**Ασφαλιστική μεταρρύθμιση και ψηφιακός μετασχηματισμός Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) και άλλες διατάξεις.**

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ  
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

**ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ  
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΕΘΝΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ  
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ  
(e-Ε.Φ.Κ.Α.)**

**Άρθρο 1  
Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής  
Ασφάλισης - Ένταξη του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. στον  
e-Ε.Φ.Κ.Α.**

Στον ν. 4387/2016 (Α' 85) προστίθεται άρθρο 51Α ως εξής:

«Άρθρο 51Α

1. Το Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία «Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.)» μετονομάζεται από την 1.3.2020 σε «Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης», αποκαλούμενος στο εξής «e-Ε.Φ.Κ.Α.». Όπου στην κείμενη νομοθεσία αναφέρεται «Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.)», νοείται ο «Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.)».

2. Στον e-Ε.Φ.Κ.Α. εντάσσεται από την 1.3.2020 το Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών (Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.). Το Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών (Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.) καταργείται και ο e-Ε.Φ.Κ.Α. καθίσταται οιονεί καθολικός διάδοχος αυτού. Στον e-Ε.Φ.Κ.Α. εντάσσονται ο Κλάδος Επικουρικής Ασφάλισης και ο Κλάδος Εφάπαξ Παροχών του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. με πλήρη οικονομική, λογιστική και περιουσιακή αυτοτέλεια έκαστος. Ο e-Ε.Φ.Κ.Α. έχει ως σκοπό την ασφαλιστική κάλυψη όλων των υπακτέων στην ασφάλιση προσώπων του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π., για τους ασφαλιστικούς

κινδύνους που προβλέπονται από την οικεία νομοθεσία, και τη χορήγηση των παροχών του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.».

**Άρθρο 2  
Ένταξη φορέων, κλάδων, τομέων και  
λογαριασμών στον e-Ε.Φ.Κ.Α.**

Στο άρθρο 53 του ν. 4387/2016, προστίθενται παράγραφοι 4 και 5 και το άρθρο 53 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 53

1. Ο e-Ε.Φ.Κ.Α. αποτελείται από, έναν (1) κλάδο κύριας ασφάλισης και λοιπών παροχών, στον οποίο εντάσσονται, σύμφωνα με τα ειδικώς οριζόμενα στο άρθρο 51 του παρόντος, οι παρακάτω φορείς, με τους κλάδους, τομείς και λογαριασμούς τους, πλην των αναφερόμενων στο Κεφάλαιο ΣΤ', ως εξής:

Α. Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Μισθωτών (Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ.).

α. Κλάδος κύριας σύνταξης.

αα. Κλάδος κύριας σύνταξης ΙΚΑ - ΕΤΑΜ.

ββ. Τομέας Ασφάλισης Προσωπικού ΔΕΗ.

γγ. Λογαριασμός Ειδικού Κεφαλαίου ΙΚΑ - ΕΤΑΜ (πρώην ΤΑΠ - ΟΤΕ).

β. Κλάδος ασθένειας.

αα. Λογαριασμός παροχών σε χρήμα.

γ. Τομέας Ασφαλισμένων Δημοσίου.

δ. Τομέας Ασφαλισμένων Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων.

ε. Ειδικός Λογαριασμός Δώρου Εργατοτεχνιτών Οικοδόμων (ΕΛΔΕΟ).

Β. Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Προσωπικού Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης (Ε.Τ.Α.Π. - Μ.Μ.Ε.).

α. Κλάδος κύριας ασφάλισης.

αα. Τομέας σύνταξης Προσωπικού Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης.

ββ. Τομέας ασφάλισης Ιδιοκτητών Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης.

γγ. Τομέας ασφάλισης Ιδιοκτητών, Συντακτών και Υπαλλήλων Τύπου.

δδ. Τομέας ασφάλισης Ανταποκριτών Ξένου Τύπου.

εε. Τομέας ασφάλισης Φωτοειδησεογράφων και Εικονοληπτών Επικαίρων Τηλεόρασης.



γ. Τα στοιχεία που προκύπτουν από τις περιπτώσεις α' και β' αποτυπώνονται από την 1.1.2020 για κάθε ασφαλισμένο στο οικείο πληροφοριακό σύστημα.

4. α. Το συνολικό ποσό της σύνταξης αυξάνεται από την 1.1.2023 κατ'έτος, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων με βάση συντελεστή που προκύπτει από το άθροισμα του ετήσιου ποσοστού μεταβολής του ΑΕΠ συν το ποσοστό μεταβολής του μέσου ετήσιου γενικού δείκτη τιμών καταναλωτή του προηγούμενου έτους διαιρούμενου διά του δύο (2) και δεν υπερβαίνει το ποσοστό μεταβολής του μέσου ετήσιου γενικού δείκτη τιμών καταναλωτή.

β. Οι διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου με τις οποίες προβλέπεται αναπροσαρμογή ή αύξηση των συντάξεων που καταβάλλονται από αυτό, κατά τρόπο διαφορετικό από τον οριζόμενο στην περίπτωση α' ή με βάση τις ισχύουσες κάθε φορά μισθολογικές διατάξεις, καταργούνται.

5. Από την 1.1.2017 και ανά τριετία, η Εθνική Αναλογιστική Αρχή εκπονεί υποχρεωτικά αναλογιστικές μελέτες, οι οποίες επικυρώνονται από την Επιτροπή Οικονομικής Πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με αντικείμενο τη συνεχή παρακολούθηση της εξέλιξης της εθνικής συνταξιοδοτικής δαπάνης. Με ειδικό νόμο ανακαθορίζονται οι συντάξεις με στόχο τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας του ασφαλιστικού συστήματος. Το ύψος των ανωτέρω δαπανών για την εθνική, την ανταποδοτική και την επικουρική σύνταξη, προβαλλόμενο έως το έτος 2060, δεν πρέπει να υπερβαίνει το περιθώριο αύξησης των 2,5 ποσοστιαίων μονάδων του ΑΕΠ, με έτος αναφοράς το 2009.»

#### **Άρθρο 26**

#### **Αντικατάσταση του άρθρου 19 του ν. 4387/2016**

Το άρθρο 19 του ν. 4387/2016 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

#### **«Άρθρο 19**

#### **Διατάξεις περί διαδοχικής ασφάλισης**

1α. Η αίτηση συνταξιοδότησης που υποβάλλεται βάσει των διατάξεων της διαδοχικής ασφάλισης εξετάζεται από την αρμόδια υπηρεσία του φορέα ή τομέα ή κλάδου ή λογαριασμού, στην οποία ασφαλισμένοι υπάγονταν, λόγω ιδιότητας ή απασχόλησης, κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης, σύμφωνα με τη νομοθεσία του τελευταίου αυτού φορέα.

Η διαδικασία εύρεσης των συνταξιοδοτικών προϋποθέσεων με τις οποίες θεμελιώνεται συνταξιοδοτικό δικαίωμα καθορίζεται ως ακολούθως:

Τα πρόσωπα, τα οποία ασφαλίστηκαν διαδοχικά σε περισσότερους από έναν ενταχθέντες στον Ε.Φ.Κ.Α. ασφαλιστικούς οργανισμούς, δικαιούνται σύνταξη με τις προϋποθέσεις του ενταχθέντα φορέα ή τομέα ή κλάδου ή λογαριασμού που υπάγονταν κατά το χρόνο άσκησης της τελευταίας δραστηριότητας ή απασχόλησης, εφόσον πραγματοποίησαν στην ασφάλισή του:

αα) χίλιες (1.000) ημέρες ασφάλισης συνολικά από τις οποίες τριακόσιες (300) ημέρες την τελευταία πενταετία

πριν την υποβολή αίτησης συνταξιοδότησης ή πριν τη διακοπή της ασφάλισης για την κρίση του δικαίωματος σε σύνταξη λόγω γήρατος,

αβ) εξακόσιες (600) ημέρες ασφάλισης οποτεδήποτε πριν τη διακοπή της δραστηριότητας ή απασχόλησης ή την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης ή την επέλευση του ασφαλιστικού κινδύνου για τις συντάξεις λόγω αναπηρίας ή θανάτου.

β. Σε περίπτωση που δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις της περίπτωσης 1α' ή σε περίπτωση που πληρούνται, αλλά δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης του φορέα ή τομέα ή κλάδου ή λογαριασμού όπου υπάγονταν κατά τον χρόνο άσκησης της τελευταίας δραστηριότητας ή απασχόλησης, δικαιούνται σύνταξη με τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης της δραστηριότητας στην οποία πραγματοποίησαν τις περισσότερες ημέρες ασφάλισης, στην οποία δεν περιλαμβάνεται η τελευταία, εφόσον:

βα) έχουν συμπληρώσει το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης λόγω γήρατος ή είναι ανάπηρα με το ποσοστό αναπηρίας που προβλέπεται από τη νομοθεσία του φορέα που υπάγονταν κατά τον χρόνο άσκησης της τελευταίας δραστηριότητας ή απασχόλησης και

ββ) πληρούνται οι προϋποθέσεις για συνταξιοδότηση που προβλέπει η νομοθεσία του φορέα της δραστηριότητας που διένυσαν τον περισσότερο χρόνο ασφάλισης.

γ. Σε περίπτωση που τα ανωτέρω πρόσωπα δεν συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης που προβλέπει η νομοθεσία του φορέα της δραστηριότητας ή απασχόλησης στην οποία πραγματοποίησαν τις περισσότερες ημέρες ασφάλισης, σύμφωνα με την περίπτωση 1β' τότε το συνταξιοδοτικό δικαίωμα κρίνεται με τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης του φορέα της δραστηριότητας ή απασχόλησης κατά φθίνουσα σειρά αριθμού ημερών ασφάλισης.

δ. Σε περίπτωση που δεν συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης που προβλέπει η νομοθεσία κάποιου από τους ενταχθέντες, πλην του τελευταίου, στον Ε.Φ.Κ.Α. φορέα ή τομέα ή κλάδου ή λογαριασμού, στους οποίους ασφαλίστηκαν, τότε η αίτηση συνταξιοδότησης απορρίπτεται.

ε. Ως χρόνος ασφάλισης που απαιτείται για την πλήρωση των ανωτέρω προϋποθέσεων της περίπτωσης 1 της παραγράφου 1 λογίζεται ο χρόνος υποχρεωτικής ή προαιρετικής ασφάλισης. Ειδικά, για την πλήρωση των προϋποθέσεων του απαιτούμενου συνολικού χρόνου ασφάλισης (ήτοι χιλίων (1.000) ημερών ασφάλισης), καθώς και των εξακοσίων (600) ημερών ασφάλισης, δύναται να συνυπολογιστεί και ο χρόνος αναγνώρισης στρατιωτικής θητείας για τον οποίο καταβλήθηκαν εισφορές στον αρμόδιο ενταχθέντα φορέα, τομέα, κλάδο ή λογαριασμό.

στ. Ειδικές διατάξεις που αφορούν στην ύπαρξη ενεργού ασφαλιστικού δεσμού, στη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας σε δεδομένο χρόνο σε σχέση με τον χρόνο διακοπής της απασχόλησης, στην παραγραφή κ.λπ., δεν λαμβάνονται υπόψη για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

2. Το ποσό της σύνταξης υπολογίζεται σύμφωνα με τα άρθρα 7, 8 και 28 με βάση τον συνολικό χρόνο που

διανύθηκε στην ασφάλιση όλων των ενταχθέντων στον Ε.Φ.Κ.Α. φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών.

Ο παράλληλος χρόνος ασφάλισης έως 31.12.2016 σε περισσότερους του ενός φορείς, αξιοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 17 και 36Α.

3. Ο ασφαλισμένος δύναται να επιλέξει τον συνυπολογισμό του χρόνου διαδοχικής ασφάλισης στους ενταχθέντες στον Ε.Φ.Κ.Α. φορείς, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς, υπό την προϋπόθεση ότι μετά την έναρξη τους στον Ε.Φ.Κ.Α., δεν συνεχίζει να ασφαρίζεται για δραστηριότητα ή απασχόληση που υπάγεται στην ασφάλιση του αντίστοιχου φορέα, τομέα, κλάδου και λογαριασμού που δεν επιθυμεί την προσμέτρηση του χρόνου του. Δεν είναι δυνατή η προσμέτρηση μόνο μέρους του χρόνου που διανύθηκε στην ασφάλιση του κάθε φορέα, τομέα, κλάδου και λογαριασμού.

4. Στις περιπτώσεις που έχει διανυθεί παράλληλος χρόνος ασφάλισης σε περισσότερους του ενός ενταχθέντες στον Ε.Φ.Κ.Α. φορείς, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς έως 31.12.2016, ο ασφαλισμένος δύναται να επιλέξει τον χρόνο ασφάλισης που επιθυμεί να συνυπολογίσει σύμφωνα με τις διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης.

5. Στα πρόσωπα που θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα λόγω γήρατος με δεκαπέντε (15) τουλάχιστον έτη ασφάλισης στο εξηκοστό έβδομο έτος της ηλικίας, με συνυπολογισμό διαδοχικού χρόνου ασφάλισης, χορηγείται σύνταξη από την Υπηρεσία του Ε.Φ.Κ.Α. του τελευταίου φορέα ή τομέα ή κλάδου ή λογαριασμού στον οποίο υπαγόταν ο ασφαλισμένος, χωρίς να εξετάζεται η πλήρωση των προϋποθέσεων της παραγράφου 1.

6. Για τα πρόσωπα που προσλήφθηκαν για πρώτη φορά στο Δημόσιο πριν την 1η.1.1983 και έχουν πραγματοποιήσει χρόνο ασφάλισης σε περισσότερους από έναν φορείς, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς που εντάχθηκαν στον Ε.Φ.Κ.Α., ισχύουν τα εξής:

α. Για αιτήσεις συνταξιοδότησης που έχουν υποβληθεί έως την 13η.5.2016, εφαρμόζονται τα άρθρα 1 έως 6 του ν. 1405/1983 (Α' 180).

β. Από 13.5.2016 εξακολουθούν να εφαρμόζονται τα άρθρα 1 έως 6 του ν. 1405/1983, μόνο για τα πρόσωπα για τα οποία δεν έχουν καταβληθεί ασφαλιστικές εισφορές για κύρια σύνταξη στο Δημόσιο.

γ. Για χρόνο ασφάλισης, για τον οποίο έχουν καταβληθεί ασφαλιστικές εισφορές, εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος άρθρου περί συνυπολογισμού διαδοχικού χρόνου ασφάλισης και δεν απαιτείται αναγνώριση του χρόνου αυτού, εφόσον υποβληθεί η αίτηση συνταξιοδότησης μετά τις 13.5.2016.

Το ίδιο ισχύει και για τις εκκρεμείς αιτήσεις αναγνώρισης κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του ν. 4387/2016, σε οποιοδήποτε στάδιο έκδοσης της σχετικής πράξης αναγνώρισης, εφόσον υποβληθεί αίτηση συνταξιοδότησης μετά τις 13.5.2016.

Πράξεις αναγνώρισης που έχουν εκδοθεί προ της 13ης.5.2016 και αφορούν χρόνο για τον οποίο είχαν καταβληθεί εισφορές, για πρόσωπα που υποβάλουν αίτηση συνταξιοδότησης μετά τις 13.05.2016, παραμένουν ισχυρές, με την επιφύλαξη του άρθρου 66 του π.δ. 169/2007 (Α' 210).

7. Για τους φορείς, τομείς, κλάδους ή λογαριασμούς που χορηγούν εφάπαξ παροχές που εντάχθηκαν στον Κλάδο Εφάπαξ Παροχών του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. υποβάλλεται μία αίτηση χορήγησης εφάπαξ παροχής στην αρμόδια υπηρεσία του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. στην οποία υπάγεται ο ασφαλισμένος, πριν τη διακοπή της ασφάλισης ή την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, κατά την επέλευση του ασφαλιστικού κινδύνου. Η αρμόδια υπηρεσία του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. εξετάζει την αίτηση για το σύνολο του χρόνου που έχει διανυθεί σε όλους τους ενταχθέντες φορείς, τομείς, κλάδους ή λογαριασμούς, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 35 του ν. 4387/2016.

Αιτήσεις χορήγησης εφάπαξ παροχής που έχουν υποβληθεί πριν την έναρξη λειτουργίας του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. εξετάζονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4387/2016 από την αρμόδια Υπηρεσία του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.

8. Εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 11 του ν.δ. 4202/1961, όπως ισχύουν περί επίλυσης αμφισβητήσεων.

Ειδικότερα η επίλυση αμφισβητήσεων που αφορούν συντάξεις υπαλλήλων ή λειτουργών του Δημοσίου, καθώς και στρατιωτικών εξακολουθεί να υπάγεται στην αρμοδιότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

9. Τα οριζόμενα στο παρόν άρθρο ισχύουν για όλα τα πρόσωπα ανεξαρτήτως χρόνου υπαγωγής στην ασφάλιση και ανεξαρτήτως χρόνου που υπήχθησαν διαδοχικά για πρώτη φορά στην ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα.

10.α. Αιτήσεις συνταξιοδότησης που έχουν υποβληθεί πριν από τις 13.05.2016, εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 4202/1961 (Α' 175), όπως ίσχυαν πριν την τροποποίησή τους με τον ν. 4387/2016.

β. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται για αιτήσεις συνταξιοδότησης που υποβάλλονται από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και εφεξής, καθώς και για όσες εκκρεμούν σε οποιοδήποτε στάδιο της διοικητικής διαδικασίας, των οποίων τα οικονομικά αποτελέσματα ανατρέχουν στην ημερομηνία της αρχικής αίτησης συνταξιοδότησης. Οι αιτήσεις, οι οποίες έχουν απορριφθεί, επανεξετάζονται κατόπιν όχλησης του ασφαλισμένου, με έναρξη των οικονομικών αποτελεσμάτων από την έναρξη ισχύος του νόμου.

11. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και στον κλάδο επικουρικής ασφάλισης του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.»

## **Άρθρο 27**

### **Αντικατάσταση του άρθρου 20 του ν. 4387/2016**

Το άρθρο 20 του ν. 4387/2016 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

#### **«Άρθρο 20**

#### **Απασχόληση συνταξιούχων**

1.α. Στους εξ ιδίου δικαιώματος συνταξιούχους του Ε.Φ.Κ.Α., οι οποίοι έχουν ήδη αναλάβει ή αναλαμβάνουν από της δημοσίευσής του νόμου εργασία ή αποκτούν ιδιότητα ή δραστηριότητα υποχρεωτικώς υπακτέα στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α., οι ακαθάριστες συντάξεις κύριες και επικουρικές καταβάλλονται μειωμένες κατά ποσοστό 30% για όσο χρονικό διάστημα απασχολούνται ή διατηρούν την ιδιότητα ή τη δραστηριότητα.